

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 18 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 1. Mai 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Sijajna nemško-italijanska obramba

v Tuneziji

Izjalovil se je tudi drugi anglo-ameriški velenapad na postojanke osi - V enem tednu uničenih blizu 200 sovražnih tankov - Ameriški nosilec letal „Ranger“ potopljen - Zmagoviti uspehi sil osi na vseh morjih

Največji dogodek v minulem tednu je bilo nadaljevanje anglo-ameriške ofenzive proti nemško-italijanskim postojankam v Tuneziji. Bitka se je nadaljevala preko velikonočnih praznikov z malenkostnimi presledki in z nezmanjšano srditostjo. 27. aprila je javilo nemško vrhovno poveljstvo, da se je izjalovil tudi drugi del anglo-ameriškega velenapada na tuneški fronti ob odločni in sijajni obrambi nemško-italijanskih čet. Ponedeljek je izvajal očividno izmučen sovražnik samo še posamezne srdite sunke in napade. Tudi te napade so odbile nemško-italijanske čete deloma v uspešnih protisunkih. V času od 20. do 26. aprila so suhozemne sile osi s pomočjo letalstva uničile 193 sovražnih tankov. Pri uničenju sovražnih tankov se je sijajno izkazal nemški oklopnik »Tiger«, ki je postal strah in trepet angleških in ameriških tankovskih odredov.

Potek operacij proti Angležem in Amerikanem v Tuneziji, nad Anglijo in na morjih se je v preteklem tednu odvijal kakor sledi: Za na velikonočni četrtek je nemška artilerija na zapadnem odseku tuneške fronte dosegla zelo dobre uspehe. Vsled artilerijskega ognja je zadobil sovražnik težke izgube. Pri napadu, ki je nato sledil, so sile osi zajele znatno število ujetnikov ter za-

plenile večje količine orožja in vojnega materiala. Na tuneški južni fronti je sovražnik otvoril svoje napade z najmočnejšim artilerijskim ognjem, kljub temu pa so se razbili ob neomajnem odporu nemških in italijanskih čet, ki so napravile na več mestih uspešne protinapade. — Nemško letalstvo je medtem uspešno napadalo ladijska sidrišča v alžirskih lukah. — Ob Kanalski obali so nemški lovci na velikonočni četrtek zbili brez lastnih izgub osem angleških letal, med njimi šest bombalnikov. — Odred težkih nemških bojnih letal je bombardiral v noči na velikonočni četrtek iz nizke višine luko in nato mesto Aberdeen. Povzročil je veliko škodo in razdejanja v vojaških napravah ter v važni oskrbovalni luki. Vsa letala so se vrnila v svoja oporišča. — Kakor se je naknadno ugotovilo, je izgubil sovražnik pri svojih bombnih napadih na Rostock in Stettin v noči na 21. april skupno 39 bombalnikov.

V poročilu, ki je bilo izdano na velikonočni petek, je bilo zabeleženo, da so se na južnem odseku tuneške fronte tudi v petek izjalovili s številčno nadrejenimi silami izvedeni sovražni napadi. Sovražnik je imel zelo težke in krvave izgube. — Istega dne je nemško vrhovno poveljstvo sporočilo, da je doživela sovražna plovba v Sre-

dozemskem morju ter v Atlantiku nove in težke izgube. V boju z dobro zavarovanimi spremljavami so naše podmornice potopile zopet 16 trgovskih ladij s skupno 121.500 brt., med njimi več popolnoma zasedenih prevoznikov za čete ter dva rušilca in še neko podmornico. Dve nadaljni ladij sta zadobili poškodbe s torpedi.

Na velikonočno soboto, dne 24. aprila, so prele anglo-ameriške čete na zapadnem odseku tuneške fronte k pričakovanemu velenapadu. V srditih bojih so nemško-italijanske čete še istega dne uničile 48 sovražnih tankov. Nemška in italijanska bojna letala so brez prestanka posegala v težke boje na zemlji ter tako pomagala pri obrambi. Na tuneški južni fronti pa sovražnik ni nadaljeval svojih napadov, ker so ga preveč izmučili napadi prejšnjih dni. — Nemška bojna letala so v noči na 24. april bombardirala z bombami težkega kalibra vojaško važne cilje v zapadni in srednji Angliji.

Iz nedeljskega poročila je bilo razvidno, da je skušal sovražnik po neuspehu svojih prodornih poskusov na južnem odseku tuneške fronte svojo vojno srečo na zapadnem odseku, kjer je hotel izsiliti odločitev. V menjajočih se bojih, v katerih sta beležili izgube obe strani, je pehota sil osi skupno s tanki srdito branila svoje postojanke. V tem bojnem prostoru je izgubil sovražnik 22. aprila nič manj kot 81 tankov.

Na velikonočni ponedeljek je bilo sporočeno, da se razvija obrambna bitka na tuneški zapadni fronti z nezmanjšano silovitostjo. Čeprav je sovražnik napadal s številčno nadrejenimi silami, mu ni uspelo nikjer prodreti nemško-italijanskih postojank. Kjer so pa posamezni sovražni tanki vdrli, se jih je zaustavilo in ob težkih izgubah vrglo zopet nazaj. Letalstvo je po dnevu in po noči napadalo sovražne tanke, baterije in kolone z bombami in strelnim orožjem. V bojih je bilo zbitih 12 sovražnih letal. V žarišču bojev so se odlikovale zlasti 10. tankovska divizija, divizija »Hermann Göring« in grenadirski polk št. 754. S svojo hrabrostjo in vzglednim junaškim duhom so preprečile sovražne poskuse prodora. — Velik dogodek velikonočnega ponedeljka je bila posebna vest, da je neka nemška podmornica, ki ji poveljuje Kapitanleutnant v. Bülow, potopila v sredini Severnega Atlantika ameriškega nosilca letal »Ranger«. Omenjeni nosilec letal je imel nalogo nadziranja anglo-ameriških spremljav. Izpodrival je pri dolžini 222 metrov 14.500 ton. Zgrajen leta 1933, je »Ranger« vozil s hitrostjo 30 milj na uro. Bil je posebno dobro oborožen s protiletalskimi topovi težkega kalibra. V miru je nosil 50 letal. Njegova posadka je štela 1016 mož.

V noči na 27. april so napadli angleški bombniki nekatera mesta v Zapadni Nemčiji, med drugim tudi mesta Duisburg, Oberhausen in Mühlheim. Bombe so zadele stanovanjske hiše, bolnišnice in druga javna poslopja. Prebivalstvo je beležilo izgube. Zbitih je bilo najmanj 16 napadalcev.

Po poročilu z dne 28. aprila je sovražnik izvedel na nekaterih odsekih zapadne tuneške fronte lokalne napade, ki so bili odbiti v trdih bojih. Nemško letalstvo je medtem ponovno bombardiralo pristanišči Bone in Philippeville.

Aufnahme: OT-Kriegsberichtler Maier-Atl. (Wb.)

Atlantikwall, ein Gürtel aus Stahl und Beton
Von der OT. gebaute Fernkampfbatterie am Atlantikwall

Nove sovjetske izgube na Kubanskem mostišču

Na vzhodni fronti se v ostalem niso vršile bistveno važne operacije - Velike letalske izgube sovjetov

Pretekli četrtek je potekel dan na vzhodni fronti ob lokalnih praskah v splošnem mirno. V sredo so izgubili sovjeti 77 letal. Od teh so jih Finci sami zbili 20. Dvoje nemških lovcev se ni vrnilo — Lahke nemške pomorske sile so napadle sovjetski dovoz ob kavkaški obali ter so pri tej priliki potopile tri sovražne oskrbovalne ladje.

Po petkovem poročilu se na vzhodni fronti ni dogodilo nič važnega. Nemško letalstvo je v noči na 23. april bombardiralo z bombami težkega kalibra boljševiško pomorsko oporišče Poti ob črnomoški obali. — V noči na 23. april so metala sovjetska letala brez načrta eksplozivne bombe na vzhodno-prusko ozemlje. Dvoje napadcev je bilo zbitih na tla.

24. aprila niso javili z vzhodne fronte nikakih posebnih dogodkov. 22. in 23. aprila je nemško letalstvo ob štiri lastnih izgubah uničilo 72 sovjetskih letal.

25. aprila ni bilo razen brezuspešnih sovjetskih napadov južno od Novorosijska, nikakih

važnejših bojev. 24. aprila je izgubil sovražnik 43 letal. Šest letal so zbili slovaški lovci. Nemško letalstvo je pogrešalo dvoje lastnih letal.

Dne 26. aprila tudi ni bilo na vzhodni fronti posebnih dogodkov. Pred kavkaško obalo so lahke nemške pomorske sile potopile nek sovražni hitri torpedni čoln in poškodovale še več drugih, dočim je nek parnik zgorel.

27. aprila je javilo nemško vrhovno poveljstvo z vzhodne fronte zgolj izvidniško bojevanje in operacije naskočnih odredov.

Iz poročila, ki ga je objavilo nemško vrhovno poveljstvo dne 28. aprila, je bilo razvidno, da so nemške čete na Kubanskem mostišču v sodelovanju z letalstvom odbile številne sovjetske napade.

Na ostalih odsekih vzhodne fronte so se vršili samo boji lokalnega pomena. Nad južnim odsekom vzhodne fronte je bilo 27. aprila sestreljenih 44 sovjetskih letal. Sedem letal je bilo zbitih od slovaških čet, šest pa od hrvaških lovcev. Troje lastnih letal se ni vrnilo.

Satanski načrt lorda Vansittarta

Nemčija naj bi postala nekaka angleška kolonija - Evropski narodi bodo prekrizali vse angleške fantazije

V angleškem zunanem uradu sedi najhujši sovražnik nemškega naroda: Sir Robert Vansittart, plemenitaš, ki mu je sovraštvo do Nemčije gibal vsega življenja. Nedavno je izdal lord Vansittart, ki ga smatrajo kot najuglednejšega svetovalca vlade v zunanepolitičnih vprašanjih, svoje spomine pod naslovom »Moje življenjske izkušnje«. V tej svoji knjigi je nanizal vse svoje sovraštvo proti nemškemu narodu in Nemčiji.

V svoji knjigi zahteva lord Vansittart predvsem enostransko razorožitev Nemčije. Da bi razpršil vsak dvom o tem, kaj misli, je svoje zahteve preciziral v naslednjem:

»1. Nemčijo je treba oropati njene vojske, mornarice in letalstva. 2. Potlačiti je totalno in stalno vsako vojaško organizacijo v Nemčiji. 3. Mladinsko organizacijo v Nemčiji je treba razpustiti. 4. Razpust naj se nanaša tudi na sportne organizacije. 5. Odstranitev nemškega vojaškega potenciala. 6. Gospodarskemu razmahu Nemčije je treba napraviti konec. Vojaške sile nasprotnikov osti naj zasedejo Nemčijo.«

Več desetletij je kahal sir lord Vansittart kot politični revnatelj in državni podtajnik angleškega zunanjega urada strup sovraštva proti Nemčiji. Toda vedeti je treba, da se lord Vansittart ni skoro nikdar pojavil kot reprezentančna osebnost na političnem odru Anglije. Najbolj mu je ugajalo intrigriranje in spletkarjenje za kulisami politike, kjer mu ni bilo treba prevzemati nikake odgovornosti. V najbolj skritih kotičkih angleške imperialistične politike so ga po pravici imenovali mojstra, ki je imel celo vrsto učencev. Nauke, ki jih je širil, so kratkotalno označevali kot »vansittartizem«. Lord Vansittart spada med najdoslednejše vojne hujskače vseh časov. Hujskanje na vojno proti Nemčiji, mu je bilo pol življenja. Le redkokdaj je stopil v Angliji pred javnost. Ali sleherni izmed njegovih govorov je bil napolnjen s sovražstvom do vsega, kar je nemško. Lord Vansittart je takorekoč sikal strup sovraštva. Sovražil je Nemčijo, ki je ni niti pravilno poznal. Med obema velikima vojnama se je pojavil samo parkrat v Nemčiji ter si ni upal niti v Berlin. Lord Vansittart ni hotel, da bi ga videli tisti Nemci, ki jih je sramotil vse svoje življenje.

V svojih objavljenih spominih je mož dokazal, da sovraštvo do Nemčije ni niti najmanj trpelo. Zmotil se je, kdor je mislil, da bo oslveli angleški politik vsaj v svojih memoarjih bolj prizanesljiv kot v svojih nekdanih govorih in

dejanjih. Prav so imeli le tisti, ki so domnevali, da se bo njegovo sovraštvo še stopnjevalo in da se tudi v tej vojni ni ničesar naučil. Iz njegovih spominov nismo navedli vsega, toda že uvodoma omenjene točke zadostujejo za oceno »ciljev« starega lorda, o katerem govorijo angleški politiki s tolikim spoštovanjem. Za uresničenje teh ciljev pa je potrebna predvsem zmaga. In sicer zmaga Anglije in njenih zaveznikov. Ta zmaga pa je bolj oddaljena od stvarnosti kot Vansittart-ovo pojmovanje o življenju evropskega kontinenta. Evropa je vsekakor hvaležna lordu Vansittartu za to, da je odkril brezna, v kateri bi hotela Anglija pahnuti z Nemčijo vred tudi evropske narode. Najboljši tolmač angleške blaznosti je vsekakor gospod Vansittart. Odgovor na vse to bo dala nemška vojska s svojimi zavezniki. Angleški poveljni načrti dokazujejo, da je treba do skrajnosti izločiti sleherni vpliv Anglije na kontinentu. Da se bo to zgodilo, nam jamči usodna skupnost evropskih narodov. Ti evropski narodi vedo že danes, da bo lord Vansittart pozneje blestel samo še kot smešno strašilo.

Koliko divizij ima maršal Čangkajšek?

Doslej je izgubil 380.000 mož. Oprema čungkiških čet.

Kakor poročajo nemški listi iz Nankinga, so izdali japonski vojni krogi te dni zanimivo statistiko o številni moči oboroženih sil maršala Čangkajške, ki ima — kakor znano — svoj glavni stan v Čungkingu globoko na Zapadnem Kitajskem. Po tej statistiki so izgubile armade maršala Čangkajške v preteklem letu 260.000 padlih in 120.000 ujetnikov.

V zvezi s to statistiko Japoncev je zanimivo izvedeti, koliko divizij še ima maršal Čangkajšek. Po japonskih virih ima Čangkajšek še 304 divizije s skupno 2.700.000 mož. Tu pa odpade kakih 108 divizij na pokrajinske borbe, četnike in komunistične bandite. Oprema čungkiških čet obsega 750.000 pušk, 47.000 lahkih in 14.000 težkih strojníc, 750 malih in 1200 poljskih topov. Preteklo leto so Japonci zaplenili 120.000 pušk, 2800 lahkih in 530 težkih strojníc. Kakor je razvidno iz te statistike, se je bojna sila maršala Čangkajške v zadnjem letu precej skrčila.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Haupt-schriebleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drain, Badgastein 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgeldes

Poglavje o izdajstvu

Na tem mestu smo že opetovano iznesli davno ugotovitev nemških uradnih krogov, da je Anglija izdala Evropo boljševizmu za slučaj, ako bi takozvani »zavezniki« zmagali. Nemški tisk je to neovrgljivo dejstvo povsem pravilno izkoristil in postavil Anglijo tja, kamor v resnici spada: na sramotni oder. Toda varal bi se, kdor bi mislil, da je izdajstvo Anglije nad Evropo najnovejšega datuma. Te dni je namreč uspelo izkopaati na pariškem Quai d'Orsay-u, t. j. v uradu bivšega francoskega zunanjega ministrstva, dokumentarčne dokaze, da je Anglija izdala Evropo Stalinu že l. 1940. V naslednjem naj torej sledi ta dokaz:

18. maja 1940 je namestnik generalnega direktorja političnega oddelka v francoskem zunanem ministrstvu pristavil k aktom neko uradno beležko, čije pomen zamoremo ceniti šele danes. Iz te beležke je povsem jasno razvidno, da je nasprotni tabor že takrat vedel za boljševiške umore v nekdanih Vzhodni Poljski (poljski oficirji so bili v Katynu umorjeni samo par tednov poprej!), toda Anglija ni hotela protestirati proti boljševiškim grozotam, ker se je Churchill medtem že pogajal s Stalinom in svojemu bodočemu zavezniku ni hotel pokvariti dobre volje.

Dokument, ki dokazuje krivdo Anglije, se glasi tako-le:

Namestnik političnega direktorja, 18. maja 1940.

Beležka,

nanašajoča se na ruske grozote na Poljskem.

Angleški veleposlanik je sporočil Političnemu oddelku, da je poljska vlada predložila angleški vladi objavo skupne anglo-francosko-poljske izjave, ki bi protestirala proti zverinstvom Rusov na Poljskem.

Foreign Office (t. j. angleško zunanje ministrstvo) pa smatra, da taka manifestacija pod sedanjimi okoliščinami ne bi bila svrhi primerna, ker bi bila praktično brezpredmetna in na drugi strani utegnila roditi politične nevedčnosti.

Z drugimi besedami: Angleškemu zunanjemu uradu je bilo prav tako znano, kakor poljskim emigrantom, da so boljševiki v bivši Vzhodni Poljski leta 1939. postrelili na tisoče Poljakov, v kolikor jih niso zavlekli v Sibirijo. Znano je bilo tudi, kako so postopali s poljskimi vojnimi ujetniki. Morda so vedeli tudi za usodo tistih deset tisoč poljskih oficirjev, ki jih je postrelila GPU v Katynu pri Smolensku. Toda tista licemerna Anglija, ki je včasih brez vsakega razloga konstruirala izrodke svoje krvave fantazije, da bi tako očrnila Nemčijo, je že leta 1940. odrekla poljskemu emigrantu Sikorskemu in njegovi londonski vladi vsako pomoč. Poljska je bila Angliji potrebna za pričetek krvavega plesa, ki na bi pomenil konec Nemčije. Ali v trenutku, ko je bila Poljska na tleh, je že izgubila svoj pomen v angleških političnih računih. Churchill je vedel, da se ni treba ozirati na Sikorskega, ker je ta zamorec že opravil svojo dolžnost. Churchill se radi poljske emigracije ni hotel zameriti Stalinu, zato je angleški veleposlanik v Parizu odkimal poskusu angleško-francosko-poljskemu ugovoru proti grozotam boljševikov.

Evropa še ni pozabila meseca marca 1940, ko se je morala od zapadnih sil izdana in prodana Finska odločiti za prekinitve svoje obrambne borbe proti boljševiškemu napadalcu. Anglija je takrat hlinila svoj interes na finski vojni ter se je omejila zgolj na to, da bi pod pretravo pomoči Finski, vpadla v Skandinavijo. Pozneje svojega načrta Angleži niti prikrivali niso. V norveških vodah so se Angleži postavljali tako, kakor da so se gospodarji situacije, dokler Föhner ni udaril in spremeni situacijo v Skandinaviji. To je bilo aprila 1940. 10. maja istega leta pa je začela borba na zapadu.

Že danes je očitno, zakaj je Churchill takrat molčal k boljševiškim grozotam. V tistih dneh je pravkar postal premier ali ministrski predsednik Anglije. Že takrat je Churchill vedel, da bi bili boljševiki pripravljani, korakati proti Nemčiji. O tem je bilo takrat tem manj dvoma, ker so boljševiki medtem posilili baltiške dežele, da ne govorimo o mrličnih pripravah v Vzhodni Poljski. Pod takimi okoliščinami Churchill ni hotel nič slišati o protestih proti boljševiškim

Der ist ein Edelmann, der sich tapfer zur Nation bekennt und sein ganzes Sinnen, Trachten, Denken und Handeln dem Wohl des Volkes einordnet.

Dr. Joseph Goebbels

Vsem evropskim narodom pravičen prostor

Predgovor, ki ga je napisal z. m. v. Ribbentrop novemu „Evropskemu priročniku“

Iz Berlina poročajo: Te dni bo izšel v založbi Helingsche Verlaganstalt, Leipzig, »Europa-Handbuch«, ki ga izdaja Nemški zavod za zunanje-politična raziskovanja. Ta priročnik vsebuje obsežni dokumentarni material o političnih, gospodarskih in kulturnih činiteljih novega evropskega reda, obenem pa tudi razprave izpod peres vodilnih evropskih osebnosti. Priročniku je napisal predgovor sam zunanji minister v. Ribbentrop. Predgovor se glasi:

»Skozi stoletja so se razmesarjali evropski narodi za staro angleško doktrino o ravnotežju sil. Anglija je izzvala tudi drugo svetovno vojno, da bi potom vzdrževanja tega ravnotežja in z njo povezano razkosanostjo evropskim narodom še enkrat vsilila svojo voljo. Ta čisto sebična angleška politika je privedla Angleže tako daleč, da so nahujskali Amerikance na Evropo in da so se zvezali s smrtnim sovražnikom Evrope: boljševiško Rusijo.

Anglija je v svoji zaslepljenosti pozabila, da bi pomenilo boljševiško gospodstvo nad Evropo in z njim povezani ogromni prirast moči Sovjetske Unije nujno tudi konec Anglije in njenega imperija. Nemčija, Italija in njeni zavezniki se

borijo za to, da bi Evropo obvarovali pred tako usodo. Iznali so Angleže iz Evrope in premagali vse sovražnike novega evropskega reda.

Danes se nahaja Evropa v gigantskem boju za svojo bodočnost na zunaj. Na vzhodu divja bitka proti boljševiškem sovražniku. Skoraj vsi evropski narodi se udeležujejo te borbe. Na severu, na zapadu in na jugu stojijo Nemčija in njeni zavezniki na straži proti angloameriškim napadom. Ta borba se bo nadaljevala tako dolgo, dokler proti teži in moči zedinjene Evrope ne bo enkrat za vselej odstranila boljševiške nevarnosti in dokler Evropa ne bo dokončno vafna pred amerikanizacije z zapada. Nemčija, Italija in njeni evropski zavezniki so srečni, da se morejo boriti v tej borbi skupno z japonskim zaveznikom, ki je preganl Angleže in Amerikance v drznih zmagah iz Vzhodne Azije in ki je odločen, boriti se s svojimi evropskimi zavezniki tako dolgo, dokler ne bo izvojevana dokončna zmaga.

Na koncu te ogromne borbe našega kontinenta pa bo potem stala Nova Evropa, ki bo oblikovala svoje življenje brez uplivov od zunanjega sveta. V tej Evropi bodo imeli vsi narodi pravičen in dostojen prostor. Po tem bo doživel naš kontinent dolgo dobo miru in procvita.

Sovjeti zahtevajo napad na Turčijo

Angleži in Amerikanci naj bi vkorakali - „Švedska še pred koncem poletja v vojni“

»Tagespost« z dne 28. t. m. prinaša v lastni poročevalski službi iz Lizbone sledeče zanimive informacije:

V zadnjem času razpravljajo boljševiki zopet zelo živahno o svojem starem načrtu glede zasedbe Dardanel, ki bi se jih hoteli polastiti potom kršitve turške nevtalnosti. Tako prinaša v Sanghaju izhajajoči ruski list »Novosti Dnia« članek, ki govori neženirano o ogrožanju morskih ožin. Članek zahteva sovjetski vojni pohod preko Turčije, ki da je tem nujnejši, ker borbe v Afriki po mnenju pisca niso Sovjetiji neposredno v ničemer koristile. Možnosti anglo-ameriške invazije v južni Evropi v Moskvi ne pripisujejo mnogo pomena, kajti omenjeni članek pripisuje takim namenom samo pomen drugega reda. »Napoleon — tako pišejo »Novosti Dnia« — bi bil tak načrt izvedel, toda Angleži bodo jedva sklepali kaj takega.

Boljševikom ugaja vloga tistih, ki bi imeli v Evropi komandirati. To je razvidno iz nekega drugega mesta omenjenega članka, ki govori o tem, da pri napadu na Turčijo vodstvo ne bi bilo v rokah Anglo-Amerikancev, temveč Sovjetov. Vsekakor pa bi morali po mnenju pisca Anglo-Amerikanci poslati na pomoč 10. angleško armada iz Mezopotamije. Ta armada naj bi po fantazijah boljševiškega lista prekorčila turško državno ozemlje do morskih ožin ter bi imela zasesti evropsko Turčijo. Pisec izvijajočega članka pa že nekako slut, da bi v tem slučaju utegnili Anglo-Amerikanci pri sovjetskem napadu na Dardanele ostati v rezervi. Pisec skuša radi tega dokazovati, da je udeležba Anglo-Amerikancev za njih odločilna, kajti v slučaju, da bi opustili anglo-ameriško ofenzivo na evropskem jugovzhodu, bi postala po mnenju pisca situacija za boljševiške zaveznike ne samo težavna, temveč nepremagljiva. Grožnja iz Sanghaja je povsem razumljiva: Če so doslej Anglo-Amerikanci pošiljali Sovjete po kostanj v Jerjavico za zapadne demokracije, bi boljševiki hoteli, da bi sedaj

zverinstvom. Angleško-boljševiška zarota je bila torej že v poletju 1940 v polnem teku. Naravnost otročji pa je bil angleški izgovor, da je Anglija šele junija 1941 nesebično prihitela Moskvi na pomoč. Par tednov po dogodku, ki ga je zabeležil pomočnik političnega direktorja v Parizu, je dokazal Churchill s svojim sklepom, nadaljevali vojno tudi po zlomu Francije, da je bil vstop Sovjetske Unije v vojno samo še vprašanje časa in roka. Anglija je že takrat prepustila boljševikom Evropo, toda nemška vojska je činitelj, ki bo končno razbila vse zasnove plutokratov in boljševikov. Poglavlje o izdajstvu pa še menda ni končano, ker je upati, da se bodo še našli novi dokumenti za krivdo Anglije in njenih pokvarjenih državnikov.

Anglo-Amerikanci storili to narobe v morskih ožinah ob Bosporu.

Anglo-Amerikanci so v tej vojni že večkrat dokazali, da se ne plašijo kršitve nevtalnosti drugih držav. Radi tega pospešujejo v nevtalnih državah agitacijo proti silam osi. Posledice take agitacije so se pokazale zlasti na Švedskem, kjer zlasti Angleži slikajo hudiča na steno in proročujejo, da bo Švedska kmalu v vojnem vrtincu, ako se Švedci ne bodo pravočasno priključili zaveznikom in Sovjetiji. Tako je londonski »Daily Express« postavil švedskemu narodu mračno prognozo, da bo Švedska »bržčas še pred koncem poletja bojišče«. Razumljivo je, da je to pro-

12 milijonov brt potopljenih v enem samem letu

Tumanov odbor je v Zedinjenih državah priznal, da so nemške številke glede potopitve anglo-ameriške plovbe točne - Nemške podmornice so največja skrb ameriškega mornariškega ministra Knoxa

Kakor je poročala te dni severoameriška agencija United Press, je takozvani Tumanov odbor v Zedinjenih državah priznal v nekem svojem poročilu, da znašajo izgube ladij zaveznikov v letu 1942. nič manj kot 12 milijonov brt. Odbor je obenem priznal, da so bile izgube v omenjenem letu večje kot pa številno in tonaža na novo zgrajenih angleških in ameriških ladij skupaj. To trditev je objavila United Press kljub zagotovilu ameriškega mornariškega ministra Knoxa, »da navedene številke niso povsem točne«. Ameriški senator James Mead je k temu izjavil, »da so številke poročila, ki ga je izdal Tumanov odbor, najpopolnejše, kar se je o tem doslej sploh pisalo.« Mead in senator Ralph Brewster podtikata odgovornost za točnost številke poročila Tumanovega odbora mornariškemu vrhu ter ugotavljata, da je bilo to poročilo par dni pred obelodanitvijo predloženo mornariškemu uradu, ki niti najmanj ni protestiral proti iznešenim številkam. Mornariški urad s svoje strani tudi niti najmanj ni poskušal »izboljšati« tega poročila. Končno je ugotovil senator Mead, da je bilo poročilo sestavljeno potem, ko so se duhovni očetje poročila posvetovali z vsemi, v poštev prihajajočimi činitelji.

Med inozemskimi glasovi je zanimiv komentar, ki ga je o tem napisal turški list »Tasvir-i Efkiare«. Omenjeni turški list ugotavlja, da so Zedinjene države sedaj tudi uradno priznale, da sta Anglija in Amerika leta 1942 izgubili 12 milijonov brt svoje plovbe. Priznali sta nadalje, da je to število večje kot pa tonaža, ki sta jo zmogli v istem času na novo zgraditi. Celo londonska »Times« je morala nujno priznati, da so Nemci potopili več ladij kot sta jih zmogli

kovanje v nevtralni deželi povzročilo silno razburjenje, to pa tembolj, ker je agencija Reuter to prorokovanje uradno razširila. Cetudi so na Švedskem spoznali namen take agitacije, je na Švedskem več takih krogov, ki anglo-ameriški in zlasti boljševiški agitaciji niso nenaklonjeni. List »Dagens Nyheter« se je zgražal na člankom »Daily Express-a« ter ga je imenoval »najbolj lažnjiv članek, ki je bil doslej spisan o Švedski in švedski politiki«. Čeprav so drugi švedski listi izrazili svoje nezadovoljstvo nad angleško agitacijo, poročajo londonski njujorški dopisniki švedskih listov o »prijaznem razumevanju«, ki da ga je našel članek »Daily Express-a« na Švedskem. Pri tem spominjajo tudi na to, da je bila Švedska že od nekdanj »ant-nacistična«.

Na Švedskem pa so se spomnili sprico gnjeva nad omenjenim člankom o dejstvo, da bi bila Švedska že leta 1940. v vojni, če bi se bilo steklo vse po volji Angležev. Takrat je onemogočil nemški udarec na severu vključitev švedske države v vojno. Angleži upajo morda, da se bo pojavil trenutek, ko bodo skupno z boljševiki znebili vojno baklo na Švedsko. Zaponniti pa si morajo predvsem, da je nemška oborožena sila danes prav tako budna, kakor je bila pred štirimi leti.

PISARNA BUNDESFUHRER-ja POROČA:

Poziva se svoje spodnještajerskih, v Reichsarbeitsdienst-u in pri vojaki se nahajajočih spodnještajerskih mož, da predložijo naslove o istih na urad Bundesführung des Steirischen Heimalbundes, Marburg (Drau), Tauriskerstraße 12, z oznako »Truppenbetreuung«. Tozadevna poročila naj vsebujejo naslove na bojiščih in kraje izvežbanja, kakor tudi prejšnje naslove v domovini. Podatki so potrebni v svrhu ideelne in materijalne brige za naše ljudi.

■ Sovjetske čete v Gibraltarju? »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz španskega mesta La Linea sledeče: V trdnjavo Gibraltar je prispel 24. aprila kontingent boljševiških čet. Nad taboriščem boljševikov se vije rdeča zastava s srpom in kladivom. Med prebivalci španskega obmejnega ozemlja ter med Angleži v Gibraltarju je vzbudila prisotnost boljševiških čet veliko senzacijo.

Anglija in Amerika v istem času zgraditi. »Times« je nadalje — čeprav težkega srca — priznala, da sta Anglija in Amerika v dosedanjem poteku vojne izgubili 30 milijonov brt svoje trgovske plovbe. Iz vsega tega je razvidno, da naši sovražniki — akoravno po ovinkih — že priznavajo točnost nemških podatkov o potopljenih tonah. Ameriško zaskrbljenost glede nemškega podmorniškega vojskovanja se zrcali tudi iz izjave, ki jo je dal ameriški mornariški minister Knox v teku prejšnjega tedna. Pred Veliko nočjo je namreč izjavil, da bi utegnili zmagati zavezniki samo v tem slučaju, ako bi jim uspela odstranitev podmorniške nevarnosti.

Tudi angleški narodni poslanec Outhby se je v neki svoji izjavi doteknil koščičevega podmorniškega vprašanja. Dejal je sledeče: »Od izida bitke na Atlantiku zavisi ne samo izid te vojne, temveč sploh usoda sveta.« Glede podmorniške nevarnosti je dejal, da je že tako velika, da je angleško brodogrje ne more več zajeziti. Po dosedanjih izkušnjah bodo morali zavezniki — tako je rezoniral Outhby — sodelovati še tesneje, ako bodo sploh hoteli zmagati v tej bitki.

Londonski »Star« je napisal o podmorniškem vojskovanju sledeče: »Nemška ofenziva podmornice je od dne do dne vedno bolj zmagovita. Ta ofenziva more prinesiti Nemcem — ne oziraje se na dogodke na kopnem — zmago. Nevarnost podmorniškega vojskovanja so sikali angleški ministri že v tolikih nešteatih govorih, da je bojazen pred njo prešla že Angležem v kri in meso. Sedaj ni treba niti več kakih posameznosti, ker Angleži itak verujejo v nevarnost, ki jim preti na vseh koncih in krajih.«

General Nedić proti sovražnikom Evrope

Odgovor srbskega ministr. predsednika na troje postavljenih vprašanj - „Srbski kmet je obdelal svoje njive ter s tem glasoval za novo Evropo“

V Graz-u izhajajoči dnevnik »Tagesspost« je objavil te dni zanimiv razgovor svojega belgrajskega priložnostnega dopisnika s srbskim ministrskim predsednikom generalom Milanom Nedićem. Dopisnik je vprašal ministrskega predsednika, kako stališče zavzema srbski narod sprično najnovejšega razvoja v Srbiji in na Balkanu napram boljševizmu. General Nedić je nato odgovoril:

»Srbski narod je kmetijski narod, ki ljubi svojo posest. 85 odstotkov prebivalstva tvorijo kmetje. Ti kmetje niso bili nikdar komunisti in sovražijo komunizem sedaj še prav po izkušnjah, ki so jih imeli v svojih vaseh s komunističnimi tolpmi. Svoje protiboljševiško držanje so pokazali srbski kmetje med komunistično vstajo, ki so jo leta 1941. uprizorili židje, tuji elementi in moskovski agenti.«

Sotrudnik je nato vprašal generala Nedića, kakšne izkušnje je doživela Srbija in srbska vlada z angleško obljubo o pomoči. General Nedić je odgovoril na to zanimivo vprašanje tako-le:

»Naša dolžnost je, da se postavimo ob stran Nemčije in Evrope proti obema sovražnikoma

kontinenta: Angliji in Sovjetiji. Anglija nam je obljubila mnogo, izpolnila ni ničesar. Znano nam je, da zasleduje angleška politika svoje cilje samo na načelu, da je treba na kontinentu spreminiti dobre prijatelje v srđite sovražnike. Le v tem slučaju lahko vlada Anglija obema. Anglija si je izbrala zlasti Balkan kot polje svojega zločinskega delovanja in zato je uprav na Balkanu polagala svoje razstreljivo. Mi smo to spoznali in zato je naša dolžnost, sodelovati tam, kjer gre za izpodirvanje Angležev iz Evrope.«

Tretje vprašanje sotrudnika se je nanašalo na poziv, ki ga je naslovil general Nedić na srbski narod, češ, da se mora srbski narod naslanjati samo na sebe ter da mora junaško prenašati breme na te vojne. Na to vprašanje je odgovoril general Nedić kakor sledi:

»Njive so obdelane. Niti kvadratni meter kulturne zemlje ni ostal neobdelan. S svojim delom je srbski kmet izvršil svoj plebiscit, ker se je izrekel za red in mir ter proti tolpmam. Naloga srbskega naroda obstaja v tem, da živi v miru, delu in redu. To je prav tako v nemškem kakor tudi v srbskem interesu.«

IZREK TEDNA

Vzгляд velikega vojaka

Generalfeldmarschall in državni predsednik Paul von Hindenburg je zapisal: »Als Mensch habe ich gedacht, gehandelt und geirrt. Maßgebend in meinem Leben und Tun war für mich nicht der Beifall der Welt, sondern die eigene Überzeugung, die Pflicht und das Gewissen. Ich habe das sichere Vertrauen, daß es der Gedankentiefe und Gedankenstärke der Besten unseres Vaterlandes gelingen wird, neue Ideen mit den kostbaren Schätzen der früheren Zeit zu verschmelzen und aus ihnen vereint dauernde Werte zu prägen zum Heil unseres Vaterlandes. Das ist die felsenfeste Überzeugung, mit der ich die blutige Wallstatt des Völkerringens verließ. Ich habe das Heldenringen meines Vaterlandes gesehen und glaube nie und nimmermehr, daß es sein Todesringen gewesen ist. Bis zu meinem letzten Atemzuge wird die Wiedergeburt Deutschlands meine einzige Sorge, der Inhalt meines Betens und Bangens sein. Die Jugend ist es, die unser zerrüttetes Deutschland wieder aufrichten muß, in ihr ist noch deutscher Geist lebendig. Ich habe gedacht, dastehen zu müssen. Sehen Sie, so viele gingen Ich bin ein alter Mann; wenn die Jungen sehen, daß ein so alter Kerl seine Pflicht tut, werden sich doch manche besinnen. Ich bin todmüde, aber ich werde stehen, bis ich umfalle, solange dieser alte Körper noch zu etwas gut ist, für ein Beispiel.« Po naše bi se to reklo: »Kot človek sem mislil, deloval in se motil. V mojem življenju ni bila merodajna pohvala sveta, temveč prepričanje, dolžnost in vest. Trdno zapiram, da bo globini moči in misli najboljših v naši domovini uspelo, zlititi nove ideje s starimi zakladi v dobrobit domovine. To je moje trdno prepričanje s katerim sem zapustil krvavo bojišče narodov. Videl sem junaški boj svoje domovine ter nikdar ne verjamem, da je bil to smrtni boj. Do zadnjega vzdihljaja me bo skrbel preporod in obnova Nemčije, ta skrb bo vsebina mojih molitev in mojih nemirov. Mladina je, ki našo razrušeno Nemčijo zopet lahko spravi na noge, ker v njej še živi nemški duh. Mislim sem, da moram stati na tem mestu. Kakor vidite, mnogo jih gre. Jaz sem že visoko v letih. Če mladi vidijo, da takor star možak opravlja svojo dolžnost, se bo še marsikateri spomnil. Do smrti sem utrujen, ampak jaz ostanem, dokler je to staro telo še za nekaj dobro, za vzgled.«

Hindenburg je bil največji vojskovodja svetovne vojne 1914/18. To, kar je ta mož na čelu nemških ter takrat z njimi povezanih zavezniških držav pokazal na vojaških in splošnih sposobnostih, se na kratko sploh ne da povedati. Štiri leta je vodil svoje armade od zmage do zmage ter koval usodo Nemčije kakor do takrat še noben drugi vojaški velikan. Ni njegova krivda, da je zaključek vojne izpadel v korist nasprotnikov Nemčije, ker je Nemčija vojaško ostala nepre-

magljiva. Izgubo vojne so povzročile razmere v domovini, ki niso bile delo Hindenburga. Po sili razmer in naključij je izid svetovne vojne porazil Nemčijo. Vse, kar je do tedaj igralo kako večjo vlogo, je pustilo državo in narod ter se brigalo za sebe in za svoje zadeve. Vrhovni poveljnik Hindenburg je pa bil takrat mož, ki je pokazal svoj pravi značaj. Kakor je bil v času svojih največjih zmag v službi naroda in države na svojem mestu miren in skromen, tako je ob uri nesreče bil zopet tisti, ki svoje armade in svojega naroda ni pustil na cedilu. Akoravno že v letih, ko ga nikdo ne bi več mogel klicati v javno službovanje in delovanje, je ta mož ostal med ljudstvom, mu služil in pomagal. Narod si ga je izbral za položaj predsednika države, kar je brez obotavljanja sprejel, da bi pomagal in koristil pri celjenju ran, ki jih je nemškemu narodu povzročila vojna.

V mislih, ki jih prinašamo kot izrek današnjega tedna, je Hindenburg povedal veliko dobrega in lepega. Kot odkrit značaj priznava, da se je v življenju tudi motil, da je delal napačne račune. To je lepa značajna poteza, ki se ne najde pri mnogih ljudeh. Uspehe, ki jih je v življenju imel, ga niso vzpodbujali, pustili so ga hladnega, delal je tako kakor mu je velevala dolžnost in vest. Njegova prerokba, da se bo iz glav najboljših sinov domovine izcimila nova ideja, ki se bo zllila s starimi nemškimi narodnimi zakladi, se je na celi črti uresničila. V Adolfu Hitlerju in njegovih pomočnikih, ki so organizirali nacionalsocializem je vtelešeno prebujenje, in Hindenburg je imel čast dočakati dan, ko je državne vajeti lahko izročil v roke predstavniku tistega mladinsko svežega gibanja, ki je razrušeno Nemčijo v par letih spravilo zopet na noge. In kakor je nekoč Hindenburg rekel, da ne verjame, da je bila svetovna vojna smrtni boj Nemčije in nemškega naroda, tako se tudi danes lahko trdi, da je današnja vojna za Nemčijo vojna za preporod ter popolnejšo in boljšo bodočnost.

„Churchill je židovska lutka“

Bivši japonski veleposlanik v Rimu, Sira-tori, je nedavno v listu »Nippon Times« naslovil na angleškega premijerja Winston Churchill-a odprto pismo, v katerem obrazlaga vzroke, ki so dovedli do grozeče krize imperija in ki bodo dovedli do njegovega skorajšnjega propada.

Vse od Oliver Cromwell-a — tako piše Sira-tori — si je domišljala vsaka izmed nastajajočih generacij angleških državnikov, da je dovolj zvita, uporabiti židovstvo za pospeševanje moči in prosperitete Anglije. Nekaj časa je šlo vse dobro za angleške državnike in za njihovo deželo, dokler se polagoma židovski paraziti niso zajedli vse do mozga državnega organizma. Za žide je bil Britanski imperij zgolj odskočna deska, samo karta, ki so jo žrtvovali brez oklevanja, da bi tako le dosegli svoj cilj. To je vzrok japon-

skega sočustvovanja za Churchill-a, ki ni koncem koncev nič drugega kot zgolj lutka v rokah izdovstva. Churchill in Roosevelt imata žalostno dolžnost, darovati v tej vojni Britanski imperij na oltarju židovskega boga Jehove.

Mnogo je takih, ki mislijo, da se je Churchill-u posrečilo na njegovih potovanjih čez Atlantik in v Moskvo, pripraviti Zedinjene države in Sovjetijo do tega, da bi se borili za Anglijo. Toga g. Churchill mora sedaj uvideti, da se danja vojna ni vojna Anglije. V zadnji svetovni vojni je bila Anglija še močna in zdrava, v sedanjih vojni pa je to povsem drugače. Tokrat Amerika glavni steber in prezident Roosevelt obvladuje ves oder Pred štirimi leti — tako piše Sira-tori — je Churchill trdno verjel, da bo v najkrajšem času uničena Hitlerjeva Nemčija. Razvoj mu je pa prinesel celo vrsto iznenadenj in razočaranj. Medtem pa gledajo Japonci in njihovi zavezniki na izid vojne z nerazrušljivim zupanjem nasproti. Danes je splošno znano, da Britanski imperij ne obstaja več in da se ne bo nikdar več dvignil.

Veleposlanik Sira-tori govori v svojem odprtem pismu nadalje o nekdanjem japonsko-angleškem zavezništvu V teku trajanja tega zavezništva ni napravil niti eden izmed Angležev resni poizkus, da bi izvedel nekaj o Japonski, njenem nacionalnem sistemu, o pravem bistvu japonskega naroda in o njegovih skritih močeh in čednostih. Anglija je zvezo z Japonsko lahko miselno opustila ter se je priključila Ameriki, deželi mamona. Pozneje je Churchill izjavil, da Japonska radi malenkostne produkcije jekla sploh ni nikak nasprotnik za Ameriko. To je namreč njegov način gledanja na stvari in njih presojanje. Churchill se menda še spominja, da je vse njegova, tolikanj hvaljena mornarica potrebovala v lastnih vodah dva dni in dve noči, da je uničila eno nemško bojno ladjo. Morda se še spominja, da je zadostovala peščica japonskih ladjic, ki so operirale daleč od svojih baz, za uničenje dveh njegovih vojnih ladjij v najkrajšem času? Ker je Churchill popolnoma prežet materialističnega duha, se od njega danes še ne smi pričakovati razumevanja za to, da je na svet nekaj, kar nazivajo Japonci »šibus« ali nebesko ozarjena umetnost vojskovanja. V teku sedanje vojne bo Churchill srečal še celo vrsto fenomenov, ki se mu bodo zdeli kot nekakšni čudeži. Churchill in Roosevelt se bosta na lastno škodo uverila, da veliki vojni izdatki in materijali še ne pomenijo vsega v borbi z Japonci. Končno bosta morala priznati, da tajna Japonske ni toliko v materijalu in v ljudeh, pač pa v poirtvovalnosti in idealizmu. Ta vojna — tako končuje Sira-tori — bo enkrat za vselej odločila o tem, kateri odnos do zgodovine in morale narodov je pravilnejši.

Führer je sprejel slovaškega prezidenta

Slovaška bo vedno zvesta zaveznica sil osi.

Führer je sprejel pretekli petek slovaškega prezidenta dr. Tisa, ki je prispel v glavni stan v spremstvu ministrskega predsednika dr. Tuks, notranjega ministra Šano Mach-a in vojnega ministra generala Čkatloša.

Razgovor med Führer-jem in dr. Tisom se je vrtil v duhu prisrčnosti ter se je nanašal na vsa vprašanja borbe za evropsko svobodo naših narodov proti boljševizmu in anglo-ameriški plutokraciji. V razgovorih, ki so se jih udeležili tudi Reichsminister v. Ribbentrop, Generalfeldmarschall Keitel, slovaški ministrski predsednik dr. Tuks, notranji minister Mach in general Čkatloš, sta prišla do izraza tovarištvo in prijateljstvo, ki odreja odnošaje Reich-a do slovaškega naroda. Slovaška se bori s hrabrimi oddelki svoje vojske zvesto ob strani nemške oborožene sile in bo skupno z državami Trojnega pakta vpostavila vse svoje sile za dokončno zmago. Obiska v Führer-jevem glavnem stanu so se udeležili tudi nemški poslanik v Britaniji, Ludin; slovaški poslanik v Berlinu, Čermak in nemški general pri slovaškem vojnem ministrstvu, general Schlieper.

Zatemnitev od 22. do 4. ure

Sovjetija prekinila odnošaje do poljskih emigrantov

Med boljševiki in med poljskimi emigranti, ki jih vodi znani general Sikorski, je prišlo te dni do preloma vseh odnošajev. Povod za ta prelom je dala kampanja, ki je nastala okrog odkritja grobov desetih tisoč poljskih oficirjev, ki so jih boljševiki pomorili v Katynu pri Smolensku ter jih tam pokopali v ogromnih jamah. Poljski emigranti v Londonu so bili namreč tako »drzni«, da so se v tej zadevi obrnili na Mednarodni rdeči križ. Zadržanje poljskih emigrantov je boljševiki, ki groznih umorov ne morejo več tajiti, tako raztogotilo, da so sklenili prekinitve vseh odnošajev do londonskih poljskih emigrantov.

Zunanji komisar Molotov je utemeljil prekinitve odnošajev s trditvijo, da je obnašanje poljskih emigrantov v zadnjem času nemoralno ter da niti najmanj ne odgovarja odnošajem, kakor bi morali vladati med zavezniki. Molotov se hudeje zlasti nad dejstvom, da je poljski emigrantski tisk podžigal nemške obtožbe proti boljševikom glede umorov v Katynu. Višek svoje cinične nesramnosti pa je dosegel Molotov s trditvijo, da je skupna kampanja nemškega in poljskega tiska proti Sovjetski Uniji dokaz, da obstaja med Nemčijo in med poljsko emigracijo v Londonu neka zveza in dogovor glede nadalje-

vanja te boljševikom tako neprijetne kampanje. Ker so londonski Poljaki, ki itak nič ne verujejo boljševikom, zahtevali glede Katyna posebno preiskavo, jih obdolžujejo moskovski oblastniki tajnega dogovarjanja z Nemčijo. Kdor torej ne veruje boljševikom, je že neprijatelj Moskve. Ker stoji za boljševizmom tudi mednarodno židovstvo, se ni čuditi, da so na njujorški borzi padli tečaj poljskih dolarških posojil. S tem so židje izrekli svoje mnenje, da ne verujejo več v obnovev poljske države, ker to ne bi bilo po volji boljševikov. Pri vsem tem igra zelo žalostno vlogo Anglija, ki je na papirju že prepustila vse vzhodno Evropo boljševizmu. Kakor pravi »Völkischer Beobachter« povsem pravilno, se temu razvoju ni treba mnogo čuditi. V Angliji in v Ameriki so že več mesecev sem mnenja, da je najidealnejša rešitev evropskega vprašanja pač prepustitev Evrope boljševikom. Če bi šlo po volji teh gangsterjev, bi GPU sedaj že morila v Varšavi in Pragi. Toda glede usode zapada ne odločajo židovski plutokratje in Stalin, temveč le nemška oborožena sila, ki varuje Evropo pred barbarstvom, kakor sta ji ga namenila Churchill in Roosevelt. Na tej skali se bodo razbile vse sovražne nakane Angležev, Amerikancev in boljševikov, ki so si tako podobni kot jajce jajcu.

Pravična kazen za ameriške požigalce

18. aprila 1942. so ameriški letalci napadli japonsko glavno mesto Tokio. Bombardirali so izključno civilne in kulturne cilje in vrednote ter so pri tem ubili veliko število civilnih oseb, zlasti pa žensk in otrok. Na odredbo japonske vlade, so se letalci, ki so se morali s padobranci rešiti pred uničenjem v svojih zbitih letalih, morali zagovarjati pred posebnim japonskim vojaškim sodiščem, ki je ugotovilo po natančnem preiskovanju, da so imeli ameriški letalci namen, napasti civilne objekte ter tako terorizirati japonsko prebivalstvo. Nato je odredila japonska vlada kaznovanje teh ameriških letalcev. Nekateri izmed njih so bili obsojeni na smrt ter tudi ustreljeni.

Ameriški prezident Roosevelt je v zvezi z usmrtitvijo ameriških letalskih gangsterjev podal nesramno izjavo, da imajo ameriški letalci strogo povelje, bombardirati edinole vojaške cilje. Postopanje japonskih oblasti je Roosevelt označil kot »barbarstvo«. Znano pa je, da so se Angleži in Amerikanci tudi pri svojih letalskih napadih na Nemčijo takorekoč »specializirali« za napade na nedolžno civilno prebivalstvo in zlasti na kulturne spomenike, bolnišnice in javne zgradbe. Dokazilno postopanje v Tokiju je doprineslo dokaz, da so se ameriški gangsterji posluževali istih metod tudi pri bombardiranju japonskih mest. V Berlin-u, Pariz-u, Antwerpen-u, Essen-u, Köln-u in München-u so bombardirali namenoma kulturne spomenike, bolnišnice, sportna igrišča, hišališča in stanovanjska predmestja. Če govorijo Amerikanci o japonskem »barbarstvu«, je to licemerstvo brez primere. Pravo barbarstvo je uničevanje kulturnih vrednot in ubijanje nedolžnih starčkov, žensk in otrok. Japonske smrtne obsodbe smatra vsa nemška javnost kot edino pravičen odgovor na zločinsko nesramnost anglo-ameriških morilcev.

Dr. Pavelić je bil pri Führer-ju

Hrvatska se bo borila ob strani sil osi do brezkompromisne zmage

Iz Führerjevega glavnega stana je bilo dne 28. t. m. izdano naslednje uradno poročilo: Führer je sprejel dne 27. aprila poglavnika Neodvisne Države Hrvatske dr. Ante Pavelića v svojem glavnem stanu.

Führer je imel s poglavnikom razgovore o političnem in vojaškem položaju skupne borbe sil osi proti boljševizmu in angloameriški plutokraciji. Razgovori, katerih so se udeležili Reichsaussenminister v. Ribbentrop, hrvatski zunanji minister dr. Mile Budak, Generalfeldmarschall Keitel in hrvatski general Begić, so potekali v

duhu pristrane vzajemnosti in nemškega prijateljstva do mlade hrvatske države in njegovega hrabrega naroda. Dr. Pavelić je izrazil odločnost hrvatskega naroda, braniti svobodo neodvisne Hrvatske ob strani sil osi ter vpovstaviti vse sile za brezkompromisno zmago sil Trojnega pakta nad skupnimi sovražniki.

Sestanka v Führerjevem glavnem stanu sta se udeležila tudi nemški poslanik v Zagrebu von Kasche ter nemški opolnomočeni general Glaise von Horstenau.

POLITIČNE BELEŽKE

■ Francoski državni poglavar maršal Petain je praznoval na velikonočno soboto svoj 87. rojstni dan. V soboto je bil maršal zgolj v krogu svoje rodbine, dočim je v nedeljo sprejel samo člane francoskega kabineta in diplomatskega zbora. Francosko časopisje je posvetilo maršalu Petainu ob njegovem rojstnem dnevu celo vrsto člankov, ki povdarjajo častljivo osebnost sivolasega maršala. »očeta Francije«. Marcel Deat piše v listu »Oeuvre« med drugim: »Ali bo izpolnil maršal svojo občudovanja vredno usodo, ker je telesno in duševno neoslabiljen? Ali služi morda

maršal Philippe Petain neki tajnostni Previdnosti? Bilo kakor bilo, glavno je, da ima Francija v teh viharnih časih živ simbol svojega ogroženega edinstva. Vsakdo si lahko razlaga to tajno, kakor mu je drago. Kot oče svojega naroda in kot mož, ki za sebe ne zahteva ničesar, je dal maršal Petain francoskemu narodu v kritičnih urah držo in črto. Od tistega časa poskuša maršal Petain z močnostjo sivolasega starčka pomagati svoji državi na poti, ki jo je spoznal kot pravilno in edinole možno. Maršal Petain — tako zaključuje Marcel Deat — je vzpostavil narodno edinstvo, kolikor je to bilo možno, predvsem pa je obvaroval narod pred največjo nesigurnostjo. Maršal Petain, ki je varen pred očitki; da je deloval v sebičnem smislu, je danes za vsakega Francoza mož, ki ima pred očmi samo blagor Francije. V tem smislu je postal simbol obnovljenega francoskega naroda.

■ »Slovanski kongres« v Montevideu v znamenju boljševizma. Iz Viga poročajo: V urugvajskem glavnem mestu Montevideo se je sestal te dni slovanski kongres, ki se ga udeležujejo zborovalci iz južnoameriških držav. Ta kongres je že doslej pokazal, kako daleč sega boljševiški upliv, ki bi ga hotel videti razširjenega ameriški podpredsednik Wallace. Njegov poziv južnim Amerikancem, da naj vzpostavijo svoje diplomatske odnošaje s Sovjetijo, je našel tudi na takozvanem slovanskem kongresu prompten odziv. Kongres je zahteval pomoč za slovanske narode, zlasti pa za Sovjetsko Unijo. Tako je v dovoljni meri dokazano, da so boljševiki našli v Južni Ameriki dovolj terena za svoje podtalno delovanje. Iz tega je pa tudi razvidno, da hočejo ameriški židje sestaviti po ovinku slovanskega kongresa boljševikom peto kolono v Južni Ameriki.

■ Za rešitev zapadne civilizacije gre. Angleški pisatelj Huddleston, ki je nedavno sprejel francosko državljanstvo, je govoril te dni po francoskem radu o usodi Evrope. Huddleston je dejal med drugim: »Preko nacionalnih čustev se čutim spričo sil, ki ogrožajo Evropo, zavestno kot Evropejec. Za nas vse — tudi, če ostanemo popolnoma Francozi, Italijani, Nemci ali celo Angleži — je bodočnost Evrope, ki ni postala plen izvenevropskih sil, tolikega pomena, da bi se morali že radi lastne rešitve ob varovanju lastnega nacionalnega okvira, tradicij in izkušenj združiti ter pozabiti vse spore. Ako se Evropa ne bo združila proti boljševizmu, bo boljševizem njená smrt.« Ta izjava je tem pomembnejša, ker Anglež Huddleston kljub temu, da je zadobil francosko državljanstvo, ni pozabil svoje angleške narodnosti, pač pa se čuti tembolj Evropejca in branilca ter zagovornika vsem skupne zapadne civilizacije.

Spodnještajerci!

Vsi tisti moške in žene, ki ste rojeni pred 31. marcem 1927 in ki še iz kakršnihkoli razlogov niste bili sprejeti v organizacijo Steirischer Heimatbund, imate sedaj še priložnost, urediti to zadevo, da istočasno s članstvom pri Heimatbund-u postanete tudi polnovredni nemški državljani. Na tem mestu smo že opozorili prebivalstvo po posameznih Kreis-ih, kje se imajo zglašiti vsi tisti, ki se jih tiče Bundesführer-jeva naredba. Akcija Heimatbund-a za sprejem v članstvo je bila večinoma že zaključena. 1. in 2. maja se bo vršilo zglaševanje za krajevne skupine Franz, Laufen, Leutsch, Oberburg, Praftberg, Rietz in Schönstein (Kreis Cilli); Hartenstein, Hohenmauthen, Mahrenberg, Saldenhofen, Waldegg, Weifenstein, Wiederdrieß, Windischgraz (Kreis Marburg-Land); Bergneustift, Golldorf, Jörgendorf, Kranichsfeld, Stauden, Strahleck, Wurmberg (Kreis Peltau); Arnau, Brückel, Rann, Weintal, Kerschdorf (Kreis Rann); in Eichtal-Ost, Eichtal-West, Gairach, Ratschach ter Steinbrück (Kreis Trifall).

Od 8. do 23. maja se bodo zglaševali moške in žene, ki se jih tiče poziv, samo še v Kreis-u Rann, in sicer kakor sledi:

8. in 9. maja: Ortsgruppe Dittmansberg, Hörberg, Königsberg, Talberg, Wisel in Wolfgrund.

15. in 16. maja: Drachenburg, Montpreis, Pellenstein, Reichenburg in Reichenstein.

22. in 23. maja: Arch, Gurkfeld, Lichtenwald, Sawenstein in Siegersberg.

Vse informacije prejmejo zglaševalci pri svojih Ortsgruppenführer-jih. Kdor je torej rojen pred 31. marcem 1927 in še ni član Heimatbund-a, ali še ni sprejel članske nakaznice, naj se pravočasno zglaš, ker je to v njegovem lastnem interesu.

OT-Kriegsberichter Wipfler-Atl. (Wb.)

Ein Regimentsgefechtsstand an der Atlantikküste

Auch der Bunker ist nur ein Einzelwerk im Gesamtgefüge des Atlantikwalls, der von Frontarbeitern der OT in monatelanger Arbeit errichtet wurde und den Kontinent im Westen unverletzlich macht

□ **Komunistične prireditve v Stockholmu.** Na velikonočno soboto je imela zveza komunistične mladine za Švedsko v Stockholmu svoje zborovanje. Predsednik imenovane zveze in zastopnik švedske komunistične stranke sta govorila zbrani mladini, ki pod okriljem švedske demokracije nemoteno pije strup Stalinovega boljševizma.

□ **Obsedno stanje v Egiptu ostane.** V egiptovski zbornici je bil te dni stavljen predlog za odpravo obsednega stanja. Predlagatelj je utemeljeval svoj predlog s povdarkom, da je Egipt itak že izven neposrednega vojnega dogajanja in da potrebuje Nahas paša obsedno stanje zgolj za ohranitev in ojačevanje svojega samopaševanja. Ministrski predsednik Nahas paša je v ostri izjavi odklonil odpravo obsednega stanja, nakar je zbornica odklonila omenjeni predlog opozicije.

□ **»Nadležni emigranti.** Angleški časopis »Star« je v ostrih besedah kritiziral zapravljive plače, ki jih spréjemajo gotovi evropski emigranti, ki v Londonu igrajo ministerijalne uradnike pri raznih slavnatih vladah brez naroda in brez držav. Tako so baje plače po 15 do 20 000 RM za nižje uradnike nekaj navadnega. Pri vsem tem so pa ti gospodje oproščeni vseh davkov, ker jih je angleška vlada v pogledu obdavčenja na dohodke zravnila z inozemskimi diplomati.

□ **Egipt pod angleško-ameriškim škornjem.** V egiptovskem parlamentu je nedavno padlo vprašanje, če je vladi znano, kako postopajo ameriški in angleški vojaki z domačim prebivalstvom na egiptovskih tleh. Vprašanje se je nanašalo na napade na civilne osebe, na kalitev nočnega miru, zlorabo nedoletnih deklet ter samovoljne aretacije egiptovskih državljanov.

□ **»Mesto Berlin bombardirajo na povelje Stalin-a.** Tako je zapisal angleški tednik »Spheres«. Za nas ni to nič novega, ker prav dobro poznamo starega boljševika v Kremlju, ki ga hudo veseli, če sliši kaj o takih napadih. Nastane pa pri vsem tem vprašanje, če bo bombardiranje žen in otrok po angleških bombnikih sploh kaj izboljšalo njegov frontni položaj. Kakor poznamo našo oboroženo silo, se mu bo ta škodoželjnost močno maščevala.

□ **Wendell Willkie kot pisatelj.** Znani propadli protikandidat pri volitvah predsednika Zedinjenih držav ter Roosevelt-ov posebni odposlanec Wendell Willkie, je ravnokar izdal knjigo o svojih vtisih, ki jih je zbral na svojem potovanju lanskega leta med Londonom, Moskvo in Čungkingom. V svojih izjavah se nekako ogreva za ameriško-sovietski sporazum po vojni ter prikazuje svojim bralcem položaj tako, kakor da je edinole vojno zavezništvo Amerike s Sovjetijo zmožno pripraviti svetovni mir. Izgleda, ka-

kor da bi hotel ogrevati svoje Amerikance za to vojno zavezništvo, ki ga ljudstvo ne mara. Pri opisu Stalina se je na vse sile trudil, da bi njegovo osebnost prav posebno spravil v ospredje. Kljub temu se pa ni mogel izogniti izrazom kakor »trd«, »okruten« itd. Med drugim je rekel, da se s splošnimi frazami pri Stalin-u ničesar ne opravi, ker ta mož za šale in komplimente nima nikakšnega smisla. Najbolj simpatično je Wendell-a ganil vtis, da je v Sovjetiji našel pripravljenost in odločnost za uničenje »nacional-socialistične zalege«.

□ **»Resnica o ruski cerkvi.«** Roosevelt je odredil razpečevanje nedavno v Sovjetiji izdane knjige »Resnica o ruski cerkvi«, ki je tiskana v angleščini in ima namen, Amerikancem objasniti verske razmere boljševikov. V knjigi nastopa kakih petdeset duhovnikov, ki jih je Stalin v zadnjem času iz propagandističnih razlogov postavil iz vrst svojih najbolj radikalnih boljševikov, da bi svojim zaveznicom dokazal, da on ni proti veri in cerkvi. Resnica v pravem smislu besede je pa seveda takšna, da so boljševiki že davno odpravili vse, kar je dišalo po veti, duhovnike pa pomorili.

□ **Tudi Kanadčani niso junaki.** Radio v Kanadi si je zamislil »igro invazije«, da bi z isto doprinesel k dvigu navdušenja za vojno, posebno pa veselje do odzivanja rekrutov v kanadsko oboroženo silo. Vodstvo radio-propagande pa na žalost prav slabo pozna Kanadčane. Da bi predvajanje doseglo boljši učinek, je narekovalc med svoje besedilo vvrstil namišljeno vojno poročilo, da so se »Japonci izkrcali v Britanski Kolumbiji«. To je pa takoj spreprečilo in onemogočilo nadaljnje izvajanje radio-programa. Vse sprejemne postaje, ki so slišale v radio-igri vest o izkrcanju Japoncev v Britanski Kolumbiji, so iz strahu, da gre za stvarno poročilo, začele telefonično povpraševati iz vseh krajev prostrane Kanade, kako in kaj. Narekovalc je bil radi tega prisiljen prekiniti nadaljevanje svoje igre ter poslušalcem ponoviti, kar jim je že uvodoma povedal, da je šlo le za igro po valovih in ne za resnično invazijo Japoncev Zadeva nas spominja na neko radio-predavanje, ki je pred leti v Zedinjenih državah povzročilo med nevednim prebivalstvom strah in vznemirjenje. Takrat je radio poročal, da se je izvršil poskus pristanka vojščakov, ki so prileteli s planeta Marsa, na ameriška tla. Ves svet je imel takrat dovolj gradiva za smeh in kratek čas Kanadčani so se v tem pogledu že precej približali svojim sosedom v Zedinjenih državah.

□ **Število rojstev v Angliji stalno nazaduje.** Angleški listi se ponovno bavijo s padajočim šte-

vilom rojstev v Angliji. Tako piše londonski »Observer« med drugim: »Ako hoče naš narod ostati velesila, mora z vsemi sredstvi skrbeti za povečanje rodbin. Angleški narod stoji danes pred težavno odločitvijo: Ali hoče ostati velik narod ali pa hoče postati mala državnica.« Daily Express piše, da je prvacati narodni škandal, da od 64.000 poklicnih babic izvršuje samo 16.000 svoj poklic. Angleške matere v največ slučajih nimajo prave strokovne pomoči pri porodih. To stanje še celo pospešuje nazadovanje rojstev.

□ **Kako bi Anglosasi in boljševiki po zmagi razdelili prostor v Pacifiku?** V Washingtonu imajo »Institut of Pacific Relations«. Ta institut je nedavno zasedal ter izdelal načrt povojne razdelitve Daljnega vzhoda, ako jim uspe premagati sile osi. Tako bi n. pr. Formoza, ki jo Japonci že dolga desetletja imenujejo svojo last, padla pod Kitajsko. Koreo, Madžukuo in še nekaj delov japonske države bi se ločilo od japonskega imperija. Glavno mesto Japonske bi zasedli Anglieži in Amerikanci. Japonsko bi se pa popolnoma razorožilo. Zadnja točka v tem načrtu pa govori, da cesarske palače ni treba porušiti. Kako bodo premagali Japonce in kedaj bodo potem začeli s to razdelitvijo in razkosanjem Azije, o tem pa poročilo te seje ne govori.

□ **Kaznjencem je govorila.** Zena predsednika Roosevelt-a je v San Quantinu v Kaliforniji obiskala veliko ameriško kaznilnico. Na njeno željo so ji zbrali 2500 zločincev vseh vrst in kalibrov. V svojem govoru se jim je kot soproga predsednika republike zahvalila za napore in storitve v vojne svrhe. Hkrati je te gangsterje spomnila na dejstvo, da nekateri drugi možki doprinašajo še večje storitve in prenašajo še večje napore kakor kaznjenci. Kakor izgleda, je ta obisk imel namen, iz vrst najbolj podjetnih gangsterjev postaviti še nekoliko bataljonov vojakov, ki bi jih Roosevelt rad poslal na svoje fronte. Roosevelt in Stalin sta se torej tudi v tem pogledu zelo približala. Zavezniki pač posnemajo eden drugega.

□ **Evropa jih bode v oči.** Ameriški major Elliot piše rad strategične članka. V listu »New York Herald Tribune« je napisal razpravo, da so utrbe evropske obale, ki so jih zgradili Nemci in Italijani, znak slabosti. Svoje trditve gradi na mnenju, da narodi, ki gradijo utrbe iz cementa in jekla, nimajo zaupanja v močne roke svojih mož, ki naj branijo obalo. Ameriški in angleški generali, ki že leta in leta gledajo in opazujejo utrbe Evrope ob njenih obalah, imajo o istih gotovo višje mnenje kakor pisarniški major Elliot.

□ **Zene bodo lahko stopale v angleško domobranstvo.** Po izjavi angleškega vojnega ministra Grigg-a v Spodnjem domu, bodo odsej lahko stopale žene od 18 do 85 let v domobranstvo. Prednost bodo imele tiste, ki so stare nad 45 let, ker bi mlajše radi zaposlili v vojni industriji ter v pomožnih organizacijah oborožene sile. Domobranstvo Anglije predstavlja neke vrste prostovoljne odrede, ki kot čuvarji in stražniki opravljajo stražno in zaščitno službo.

□ **»Brez privatnega kapitalizma ni demokracije.«** Predsednik severoameriške trgovske zbornice Eric Johnston, intimen prijatelj prezidenta Roosevelt-a, je imel o Veliki noči na seji imenovane korporacije velik govor, v katerem se je odkrito in brez vsakega pridržka izjavil za gospodstvo ameriškega finančnega kapitala. Johnston je označil to gospodstvo kot najvažnejši cilj Zedinjenih držav. Privatni kapitalizem v Ameriki se mora po njegovih besedah vzdržati pod vsemi okoliščinami, kajti brez privatnega kapitalizma ni in ne more biti demokracije. — Odkrita beseda Johnston-a nas veseli, ker imamo sedaj potrdilo za nemško ugotovitev, da sta privatni kapitalizem in demokracija neločljiva pojma.

□ **Tudi general Bonavita umorjen?** »Popolo di Roma« sumi, da je bil v Francoski Severni Afriki po Darlanu umorjen tudi bivši francoski vojaški atašé v Washingtonu, brigadni general Auguste Bonavita, ki se je izjavil s posebnim pismom kot pristaja pokojnega admirala Darlana. Po Darlanovi smrti pa se ni hotel ukloniti generalu Giraud-u.

□ **Tani — poslanik Japonske na Kitajskem.** Japonski cesar je imenoval dosedanjega zunanjega ministra Tani-ja veleposlanikom Japonske pri kitajski narodni vladi v Nanking-u.

□ **Slovaški prosvetni minister Sivak bo te dni odpotoval v Bukarešto** kjer bo predvidoma 9. maja podpisal slovaško-romunsko kulturno pogodbo. Ta pogodba naj bi pomagala poglobiti slovaško-romunske kulturne odnose.

Die Kampfkraft unserer Infanterie

Von Major Hinerasky

In allen Feldzügen dieses Krieges hat die Infanterie die Hauptlast des Kampfes getragen. Ihr ruhmvoller Anteil an den unvergleichlichen Erfolgen des großen Ringes unseres Volkes erfüllt sie daher auch mit großem Stolz. Ihr hoher kämpferischer Wert als stärkste Waffe des Heeres verleiht ihr allein die Kraft, entscheidende Erfolge zu erringen, wobei sie sich bei Unterstützung anderer Waffen — Artillerie, Panzer und Flieger — in ihrem Kampf bedient.

In gläubigem Vertrauen folgt jeder in unserer Zeit dem Kampf an der Front. Er sieht die Grenadiere marschieren und kämpfen, er hört täglich vom stillen Heldentum des Einzelkämpfers, der mit Gewehr, Handgranate und blanker Waffe aus seinem Widerstandsnest den feindlichen Ansturm zerbricht. Und doch vermittelt diese unzulängliche Darstellung kein klares Bild von der Größe des infanteristischen Kampfes. Es besteht kein Zweifel, daß der starke Wille des Kämpfers und sein unüberwindlicher Angriffsgeist letzten Endes die Grundlagen jedes kämpferischen Erfolges sind. Aber darüber hinaus sind der Infanterie auch die modernsten und vielseitigsten Waffen gegeben worden, die sie erst in die Lage versetzt, den Feind zu vernichten. Während noch zu Beginn des ersten Weltkrieges der Gewehrschütze der alleinige Träger der infanteristischen Kampfkraft war, hat die Entwicklung moderner Maschinenwaffen heute einen Höhepunkt erreicht, der die Infanterie allein zu selbständigem Kampf befähigt. Keine andere Waffengattung unserer Wehrmacht bietet daher dem Soldaten eine so vielseitige Verwendungsmöglichkeit, wie gerade die Infanterie.

Ein kurzer Überblick soll die Richtigkeit dieser Feststellung bestätigen. Die Weiterentwicklung des Gewehrs führte zum Selbstlade- und Zielfernrohrgewehr, die der Pistole zur Maschinenpistole. Durch Verbesserung unserer leichten und schweren Maschinengewehre haben diese Waffen eine so hohe Feuergeschwindigkeit erhalten, wie sie keine andere Armee der Welt besitzt. Mit Hand- und Gewehrgranaten, leichten, mittleren und schweren Granatwerfern, leichten und schweren Infanteriegeschützen hat die Infanterie die Stielfeuerwaffen erhalten, die es ihr ermöglichen, den Feind hinter und in Deckungen zu vernichten. Panzerabwehrwaffen aller Kaliber schützen vor feindlichen Panzerangriffen oder helfen Befestigungen aus Beton und Stahl zu zerschlagen. Infanteriepioniere mit Sprengmitteln und anderem Gerät sind zum unentbehrlichen Helfer der Grenadiere geworden. In den Radfahrkompanien besitzt die Infanterie schnell bewegliche Kräfte, die vorwiegend zur Aufklärung und Verfolgung angesetzt werden. Es ist vielfach nicht bekannt, daß von den durchschnittlich 14 Kompanien eines Grenadierregiments allein 5 Kompanien mit schweren Waffen ausgerüstet sind.

Alle diese hochwertigen Waffen erfüllen naturgemäß nur dann ihren Zweck, wenn sie gründlich beherrscht werden. Daher ist die Ausbildung in keiner anderen Waffengattung unserer Wehrmacht so umfangreich, vielseitig und interessant, wie gerade in der Infanterie. Die Infanteriegeschütze richten und schießen nach dem gleichen Verfahren wie die Artillerie, wozu Richtkreis-Uffz., Entfernungsmesser und Zeichner benötigt werden. Für die vielen motorisierten Fahrzeuge werden Fahrer — auch für Raupenschlepper und Selbstfahrlafetten — ausgebildet, wie bei der Panzertruppe. Die Infanterie benötigt Punker und Fernsprecher, Fahrer und Reiter, Waffenmeistergehilfen und Mechaniker, Schreiber und viele andere Spezialisten.

So ist die Infanterie heute die komplizierteste aller Waffen geworden, denn nirgends finden sich so verschiedenartige Kampfmittel, die aufs engste zusammenarbeiten müssen. Nicht in der Wirkung der einzelnen Waffe allein, sondern erst in der sorgfältigen Organisation des Zusammenwirkens aller Waffen bis herunter zum Gewehrschützen — und der Infanterie zusätzlich unterstellten schweren Waffen — liegt letzten Endes der Erfolg. In dieser vollendeten Kampfführung hat sich die Infanterie besonders im Osten weit überlegen gezeigt, sonst hätten die sowjetischen Massenstürme niemals abgewehrt werden können.

Es gibt auch sehr viele Außenstehende, die glauben, daß der infanteristische Dienst etwas

stets gleichbleibendes ist und daß der Kampf immer nach den gleichen Grundsätzen geführt werde. Das ist ein großer Irrtum. Abgesehen davon, daß im Kriege jede Lage verschieden ist und deshalb die Anwendung der gültigen Kampfgrundsätze sich der jeweiligen Lage anpassen muß, stehen Bewaffnung und Kampfverfahren in einer dauernden Wechselwirkung zueinander. Das Ergebnis dieser Wechselwirkung findet seinen Ausdruck in den jeweiligen Kampfformen. Deshalb beruht die große Kampfkraft unserer Infanterie nicht zuletzt auch darauf, daß ihr laufend neue und bessere Waffen zugeführt und alle Kriegserfahrungen sofort an der Front, bei den Waffenschulen und bei der Ausbildung im Ersatzheer ausgewertet werden.

Um die Überlegenheit der Infanterie über unsere Gegner weiter aufrecht zu erhalten, fällt dem Ersatzheer die Aufgabe zu, der Front ständig vollwertige und zur Härte erzogene Kämpfer zuzuführen und die gesamte Ausbildung auf die Erfordernisse des Krieges einzustellen. Hierzu steht ein kriegsgewohntes und kampferprobtes Ausbildungspersonal an Offizieren und Unteroffizieren zur Verfügung, das dem jungen Soldaten das notwendige militärische Wissen und Können vermittelt. Um in der zur Verfügung stehenden Zeit das sehr weitgesteckte Ziel der Ausbildung voll zu erreichen, muß von jedem Soldaten die höchste Anspannung seiner Kräfte gefordert werden. Nur dann wird er in der Feldtruppe durch entschlossenes Han-

deln und überlegten Einsatz seiner Waffen auch in schwierigen Lagen seinen Mann stehen.

Die Infanterie bildet rein zahlenmäßig den Hauptteil der deutschen Wehrmacht. Im Hinblick auf ihre vielseitige Bewaffnung und Ausrüstung, die in den vorstehenden Ausführungen nur kurz umrissen werden konnte, benötigt sie naturgemäß auch eine große Anzahl technisch oder als Spezialisten vorgebildeter Menschen. Daraus ergibt sich von selbst, daß alle bisher UK-Gestellten, die jetzt zur Einberufung gelangen, auch an die Stelle gesetzt werden müssen, die sie nach Anlage, Kenntnissen und Leistungen am besten ausfüllen.

Wer sich freiwillig zur Infanterie meldet, soll aber nicht von irgendeinem technischen Interesse hierzu getrieben werden, sondern der entscheidende Kampf, der in der Infanterie seine klarste Prägung erhält, soll ihn anziehen.

Mögen Kampfmittel und Kampfformen dem Wandel der Zeit unterworfen sein, die unvergänglichen sittlichen Werte deutschen Soldatentums sind heute mehr denn je zu einem Kraftstrom geworden, der den deutschen Soldaten unüberwindlich macht. Wie im ersten Weltkrieg, so hat auch in diesem Kriege die deutsche Infanterie wieder ihre Bewährungsprobe bestanden. Ihre großen kämpferischen Leistungen, die durch ihr schlichtes Heldentum für sich sprechen, hat v. Wallenberg in folgende Worte geprägt:

»Schlicht und tapfer, spät und früh,
unverzagt in Stürmen,
anspruchslose Infanterie,
möge Gott dich schirmen!»

0 obrambi južnega dela Evrope

Lanskoletni vpad Amerikancev in Angležev v Francosko Severno Afriko, ki je ni nikdo branil, predstavlja pravzaprav nekakšno kapitulacijo pred sijajno utrjeno in nezavzetno nemško obalno fronto na zahodu v Franciji. Zelja po otvoritvi druge fronte na evropski celini ter strah pred kakim novim polomom po vzoru Dieppe-a, sta ameriško-angleške generalne štabe spravila na misel, da bi se v Afriki, kjer ni bilo utrd in tudi nikakšne obrambe, dalo doseči nekake prehodne pozicije kot poznejšo izhodno točko ali odskočno desko za invazijo na kontinent, ki bi se naj izvršila na jugu ali jugovzhodu, eventualno tudi na obeh imenovanih delih ali točkah Evrope. Pri tej kalkulaciji, ki jim je, kar se tiče izkrcanja v Afriki, deloma uspela, so se Anglosasi kljub vsemu vrezali. Bliskovita zasedba Tunisa, Korzike in južne, do takrat še nezasedene Francije ob Sredozemskem morju po nemško-italijanskih silah je Washington-u in London-u grdo prekrizala račune. Če so Anglosasi pred več kot pol letom še imeli morda kako malo šanco, da bi se v južnem delu Italije ali Francije brez velikih žrtev na kaki slabi točki bili lahko izkrcali, ker obalna fronta takrat še ni bila povsod tako izpopolnjena in na višku, je z nemško-italijansko zasedbo Tunisa vsak tak izgled padel v vodo, ker jim je onemogočil takojšen skok iz Afrike na evropsko ozemlje. Nemško-italijanske sile so namreč medtem tamkajšnje obalno fronto izpopolnile in utrdile v takem obsegu, da nikakor ne zaostaja za utrdami, ki čuvajo našo obalno črto ob Kanalu in ostalem delu zapada. Južni bok Evrope je danes utrjen in zastražen tako, kakor je čuvana in branjena vsa Evropa okrog in okrog.

Kako si Anglosasi danes zamišljajo svoj skok iz Afrike na evropsko ozemlje, ni jasno. Verjetno, da jih privlačuje in vabi italijanski otok Sicilija, mogoče tudi Sardinija, Korzika itd. Najbližje Afrike ležča italijanska ozemlja so po legi in nevarnosti morebitni invaziji najbolj izpostavljeni. Ako imajo ameriško-angleški generali nekaj soli v glavi, se morajo zavedati, da bi morebiten skok iz Afrike v Evropo izgledal drugače, kakor je izgledalo njihovo izkrcanje v Maroku in Alžiru. Italija ima danes okrog vseh svojih otokov ter vzdolž cele obale utrjeno fronto, ki razpofaga z vsemi najmodernejšimi obrambnimi sredstvi in se trenutno brani samo zračnih napadov. Nad osem tisoč kilometrov dolga morska obala in stotine kilometrov grške obale in grških otokov stoji pod stražo in zaščito nemško-italijanskih oboroženih sil, ki bodo v slučaju potrebe odbile vse poskuse izkrcanja ali pristajanja iz zraka v tem delu Evrope.

Obramba italijanske celne od juga sloni na ojačenih obrambnih utrdah, še bolj pa na predbah, ki jih predstavljajo otoki Pantelerija, Lampeduza, Linoza, Sicilija, Sardinija in Korzika, s provinco Kalabrijo in z ozemljem okrog luke Otranto. Med važna obrambna sredstva je računati tudi italijansko vojno mornarico in letalstvo.

Bombardiranja, ki jih vršijo Anglosasi in jim je najbolj izpostavljen južni del Italije, prav posebno otok Sicilija, zahtevajo žrtve v glavnem med neoboroženim civilnim prebivalstvom, ne bodo pa zlomila moralo italijanskega naroda, kakor si to zamišljajo morda razni sovražni generali. Kakor nemški narod in Nemčija nista danes to, kar sta bila v prvi svetovni vojni, tako približno je tudi z Italijo in italijanskim ljudstvom. Kakor je Führer ojeklenil nemški narod in Reich, tako je Duce iz svojega ljudstva v dvajsetletnem vladanju obnovil, prerodil in povečal moč, voljo in sposobnost svojega naroda. Kakor Nemci, tako se tudi Italijani dobro zavedajo, za kaj gre. Boj za obstanek, življenjski prostor in pravično razdelitev zemeljskih dobrin na svetu, je Italijo združil v enakih interesih z Nemčijo ter se bo ob njeni strani borila z vsemi svojimi moralnimi in materialnimi silami, da bo odgnala in porazila vsak peskus izkrcanja na njenem ozemlju ter v kati udušila vsak migljaj in korak, ki bi bil usmerjen v otvoritev druge fronte zoper Evropo, ki jo brani Führer in Duce s svojimi tumaškimi oboroženimi silami. Nemški in italijanski bojevnikni za svobodo in boljše bodočnost Evrope bodo v zavesti, da branijo sebe, svoje družine, svoje domove in svojo domovino kot najbolj požrtvovalni vojniki storili vse, da si Amerikanci in Angleži pri kakem poskusu vdora na evropska tla, polomijo svoje vratove. Kakor se Anglosasi ne upajo lotiti evropske fronte na zahodu, tako jih mora vsak morebiten poskus vpada na južno Evropo izužiti, da je Evropa nezavzeta in nepremagljiva.

DROBIZ

* Tudi Bolgarija praznuje 1. maj. Bolgarska vlada je letos proglasila 1. maj za uradni praznik. Ta dan bodo počivali tovarne, uradi in trgovine. Prebivalstvo se bo pa udeležilo zborovanj in cestnih manifestacij.

* Angleži žrtvujejo kolonialne narode. Kakor poroča angleška poročevalska služba, je sestavljena 1. angleška armada do 90 odstotkov iz vojakov, ki so doma iz dominijonov ter iz kolonij. 56 odstotkov 8. armade je sestavljenih iz vojakov iste narodnosti. Kakor znano, se nahajata imenovani armadi v Tunesiji.

* Angleški general Montgomery je prispel po poročilu agencije Reuter pa velikonočni ponedeljek v Kairo.

GOSPODARSTVO

Kmetijstvo Ukrajine

Ukrajina, ki so jo zasedle nemške čete, je v največji meri kmetijska dežela s samo dobro zemljo. Po zamislih in načrtih sedanje nove uprave bo Ukrajina nekoč, ko se izgradi in obnovi ter modernizira kmetijstvo, glavni prehranjevalec velikega dela evropskega ozemlja. Ukrajina ima 82 % svoje površine obdelane in rodne, kar je v razmerju z zemljo na področju starega dela Reich-a, kjer znaša to samo 62 %, nekaj velikega. Najbolj važne so ukrajinske njive, ki merijo 68 % vsega kmetijskega področja. Če se vzame te številke, je razumljivo, da so kmetijske družbe, ki se ustanovljajo v Ukrajini, odkar je tam postavljen generalni komisariat, prva podjetja Ukrajine. Velikega pomena za obnovo tamkajšnjega kmetijstva so nedavno prijavljene družbe kmetijskega značaja, ker se bavijo s prevzemanjem in predelovanjem agrarnih produktov in imajo svoje sedeže v Kijevu. Večina teh podjetij uživa nekakšno monopolno stališče, da jim je na ta način delovanje olajšano in podprto.

Kakor posnemamo iz gospodarskih listov, gre za dvanajst družb, katerih imena povejo, v kakšne namene in svrhe so ustanovljene. 1. Ukrajinska družba za prevzem in razdelitev vrtnarskih pridelkov, krompirja, sadja, sočivja, medu in voska. 2. Središnjica za prevzem in razdelitev jajc in perutnine. 3. Središnjica za prevzem in razdelitev žita, oljnatega semena, okopavin in stročja. 4. Središnjica za prevzem in razdelitev živine, kož, krzna, živalskih dlak in živalskih odpadkov. 5. Centrala za predelavo mleka in masti, pridobljene iz mleka ter masti živalskega izvora. 6. Centrala za predelavo žita, sočivja in žitnih izdelkov ter izdelovanje peciva in pecilnih sredstev, testenin, kavinega nadomestka in mešane krme. 7. Sladkorna centrala za predelavo in obdelavo sladkorne pese in izdelavo sladkarj. 8. Centrala za predelavo sadja, sočivja in krompirja. 9. Klavnice in mesne tovarne za klanje in predelavo mesa. 10. Centrala za pijačo v svrhu izkoriščanja pivovarn, žganjekuh, tovarna kvasa, limonad, kisa, sirupa itd. 11. Centrala za prevzem in razdelitev lanu, konoplje, bombaža itd. 12. Ukrajinska odajna centrala za razdelitev predmetov dnevne uporabe ukrajinskemu kmetijstvu ter prevzemanje izdelkov za razpošiljanje kmetijskim razdelilnim družbam Ukrajine.

Ustanovitev teh družb, ki so protokolirane pri nemškem sodišču v Kijevu, se je izvršila s soudeležbo tvrdke Zentral-Handelsgesellschaft Ost für landwirtschaftlichen Absatz m. b. H. Ko bodo premostene prve težave, se bo šele videlo kaj se vse lahko izvleče iz ukrajinskih njiv. Žita in vsega, kar Evropa potrebuje za prehrano svojih pasivnih delov, ne bo treba uvažati iz daljnjih preokooceanskih dežel, kakor je to bil slučaj vse do sedanje svetovne vojne, ker bo vsega tega ceneje dobiti iz vzhoda.

GOSPODARSKE VESTI

× Hrvatska pospešuje sviloprejo. Glavna direkcija za kmetijstvo v Zagrebu je izdala oklic, v katerem poziva prebivalstvo, da bi se še bolj bavilo z svilogojstvom. Vse, kar se za svilogojstvo potrebuje, da država na razpolago.

× O industriji Hrvaške. Po najnovejših statističnih podatkih imajo na Hrvaškem 2236 industrijskih podjetij. Največja podjetja spadajo v skupino kmetijske industrije, in sicer 584. Les predelujočih podjetij je samo 154 in je ta industrijska panoga potrebna povečanja in razširitve. Rudarska in plavžarska industrija šteje 131 tvrdk. Razen tega je še nekoliko manjših industrijskih podjetij, ki se jih lahko uvrsti k prvo imenovanim panogam.

× Argentinski pridelok bombaža bo po cenah strokovnjakov letos za 15 % slabši od lanskega. Praviijo, da bo žetev dala komaj kakih 69 do 70.000 ton.

× Projekt kanala Donau—Bodensee. Za zvezo Nemčije z jugovzhodnim delom Evrope so projekti vodnih cest na jugu Nemčije posebno važni. Tako se na primer bavi kanalsko društvo jugozahodne Nemčije za reko Rhein, Donau in Neckar s projektom kanala Donau-Bodensee ter z možnostjo, povezati vodo reke Donau z reko Neckar. Po poslovnem poročilu društva, ki ga je objavil časopis »Süddeutsche Wasserstraßen«, je Strombaudirektor Dr. O. Konz izdelal projekt kanala Donau-Bodensee za 1200 tonske ladje. Projekt so predložili Reichsstathalterju, ki je celoten načrt predložil generalnemu inspektorju za vode in energije. Drugo veliko delo, ki ga je izdelalo imenovano kanalsko društvo, je bršura o načrtnem vodnem gospodarstvu reke Neckar in gornjega dela reke Donau pri upoštevanju prevoda vode iz reke Donau v reko Neckar.

× Mehika bo povečala produkcijo petroleja. V Mehiki postavljajo nove strojne naprave, da bi se krilo potrebe Osrednje Amerike. Neka rafinerija v mestu Tampico je dvignila svojo dnevno produkcijo za 800 sodov.

× Švedska zunanja trgovina je še vedno v porastu. Od trgovskega kolegija izdano poročilo za marec tekočega leta prikazuje porast importa samo 151,9 milijonov kron, napram februarju istega leta, ko je iznašal 146,6 milijonov kron. Eksport je pa pri tem narasel za 12,5 %, od 74,4 milijonov na 83,7 1/2 kron.

× Novo sredstvo za sladkanje na Finskem. Kemični in farmacevtski tovarni »Orion« v Helsinkih na Finskem je uspelo izumiti sredstvo za sladkanje, ki so mu dali ime »Imara«. To novo sladilo je približno 250krat slajše kakor sladkor in še enkrat tako sladko kakor saharin. Novi izdelek se tali kakor saharin, se lahko kuha in ima pred saharinom še razne druge prednosti. Tovarna bo to sredstvo v kratkem začela izdelovati za izdelovalnice sladkih pijač in za privatne potrebe.

× Žitni pridelki evropskega kontinenta. Dvig nemškega kmetijstva v zadnjih desetih letih je ogromen. Kar se tiče pridelovanja pšenice in rži,

je preskrba Nemčije krita 95 odstotno. Nekoliko težje je s pridelovanjem krmil, ki se v samooskrbi krije samo 35 %. Ta primanjkljaj se seveda izraža tudi v pridelovanju masti. Na evropskem kontinentu, ki je v celoti pod nemškim vplivom, je pa seveda še veliko možnosti za povečanje žitnih pridelkov. Ze vpogled v statistiko posebnih dežel začostuje, da so pridelki na hektar zelo različni. V splošnem se lahko reče, da je rodnost žitnih poljan od severa proti jugu ter od zahoda proti vzhodu manjša. Mednarodni kmetijski institut je raziskal pridelok žita za čas med letom 1924 in 1933 ter je za kontinent ugotovil komaj 14 dvojnih centov pridelka na hektar. Pri tem so pa bile razlike v posameznih deželah med 25 in 8 dvojnih centov. Evropa ima danes v nezadostno izrabljenih kakor tudi v še neobdelanih zemeljskih površinah še pomembne rezerve žita, ki se bodo po vojni lahko izrabile.

× Turčija bo povečala produkcijo rjavega premoga v Anatoliji. Turško gospodarsko ministrtvo bo začelo z intenzivnejšim pridobivanjem rjavega premoga v področju Seyt Oemer v bližini mesta Konya v osrednjem delu Anatolije. V teh revirjih cenijo nahajališča rjavega premoga na 12 milijonov ton. Ker pa gre za premog, ki vsebuje mnogo vode ter povzroča to ogromne prevozne stroške, nameravajo graditi kalorično električno centralo, ki bo oskrbovala razne kraje in tovarne v dotičnem okolišu, pri čemur bodo konzumirali ta premog.

× Madžarsko tekstilno gospodarstvo je do neke meje pod nadzorstvom. Madžarsko ministrtvo industrije in ministrtvo za javno skrb sta izdala zasilno odredbo, ki določa, da sme madžarska tekstilna industrija izdelovati samo tekstilno blago, ki je potrebno za javne potrebe. Tako je sedaj ustavljena vsaka produkcija lusuznega blaga.

× V Švici primanjkuje sladkorja. Trenutno racionirajo švicarske oblasti čokolado in sladkor. Tozadevna priprava je že tako daleč, da bo verjetno še letošnjo poletje izdan tozadevni odlok. Ta ukrep je postal potreben, ker ima Švica na eni strani že racioniranih nekoliko živil in je prebivalstvo kot nekakšen nadomestek zato kupovalo v večjih količinah čokolado in sladkor, ki imata veliko redilnih snovi. Prebivalstvo do neke meje pozdravlja to racioniranje, posebno glede čokolade, ker bo z nakaznicami vedno lahko kupilo svoj delež. Švica je lastnica trgovskih ladj, ki za Švico prevažajo blago. Odkar je Brazilija stopila v vojno, je pa dovoz kakaoa vedno težji, krči in znižuje se pa seveda tudi uvoz sladkorja. Tako ima nevtralna Švica svoje težave gospodarskega značaja. Nekdaj lepo razvit eksport švicarske čokolade, ki je uživala svetovni sloves, je takorekoč popolnoma prekinjen. Ker je industrija čokolade v mirnih časih izvozila za 100 milijonov švicarskih frankov čokoladnih izdelkov v inozemstvo in so sedaj vsi ti odjemalci do neke meje izgubljeni, se gospodarstveniki Švice prav dobro zavajajo, koliko muke in dela bo stalo, da se po končani vojni pridobi vsaj nekaj tržišč, ki bodo uvažala švicarsko čokolado.

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Lang (Wb.)

Eine willkommene Pause
In einer Kampfpause lassen sich Nachrichtensoldaten von der Sonne bescheinen

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Lang (Wb.)

Durch Lehrkräfte der Luftwaffe werden Frontarbeiter zur selbständigen Bedienung von leichten Flakgeschützen ausgebildet

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Homann-Atl. (Wb.)

Handgranaten werden scharf gemacht
Eine der vielen Obliegenheiten der
Männer an der Front

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Langl (Wb.)

Bei den Männern im Laufgraben

Die harten Kämpfe der letzten Wochen und Monate haben der Landschaft den Stempel der Verwüstung aufgedrückt. Einst war hier schöner Laubwald, heute ragen nur noch armselige, zerfetzte Baumstümpfe zum Himmel. Unsere Grenadiere haben diesen Abschnitt »Argonnerwald« getauft.

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Hermann (Wb.)

Sandsäcke über den Gräben

Sie dienen als Blenden, um dem Feind die Einsicht zu erschweren und das Abwehrfeuer abzufangen

× Nov način za pridobivanje magnezija. V Ameriki so uvedli nov elektrolitičen postopek, ki bo baje omogočil producirati magnezij iz 400 milijonov ton obsegajočega nahajališča dolomita v Nevadi.

× Sota je danes velike vrednosti. Ker je potrošnja lesa širom Evrope dosegla in deloma že tudi prekoračila višino, ki do neke meje ogroža obstoj gotovih gozdov, je šota v svoji vrednosti porasla. Ne samo kot kurivo pamesto drv, temveč tudi za industrijske predelave je danes šota važna surovina. Danes izdelujejo iz šote koks, iz takega koka mazivna olja za industrijske svrhe, nadalje gonilne snovi za motorje ter fenol, ki se potrebuje kot surovina za bakelit. Razen vazelina in raznih smol, ki ga pridobivajo iz koka iz šote, se takšen koks sam uporablja za pogon avtomobilov s pomočjo generatorjev. Pri tem se je izkazalo, da so generatorji za kurjavo s koksom iz šote cenejši od generatorjev na les.

× Zamenjava tekstilij Italija—Madžarska. Med Italijo in Madžarsko je prišlo do sporazuma glede dobave tekstilij, ki jih Italija eksportira v Madžarsko v zamenjavo za agrarne produkte. Pri tem se je zvišalo cene umetnemu vlaknu, vlaknu umetne svile, vlaknu stanične volne, mešanemu vlaknu in tkaninam, ker so madžarski eksporterji kmetijskih pridelkov že nekoliko prej zvišali svoje izvozne cene.

× Produkcija petroleja v Kanadi. Iz glavnega mesta Kanade, Ottawe, poročajo, da pridobi komaj 1,5 milij. ton petroleja letno. Ta količina zadostuje komaj za delno kritje domačih potreb, ki so že v mirnem času znašale nad 5 milijonov ton. Ker je pa sedaj narasla potreba posebno radi razvoja oboroževalne industrije in avtomobilskega prometa, je konzum danes znatno večji. Kanada je danes bolj kakor kdaj koli navezana na uvoz nafte, ki je nekdanj najbolj prihajala iz Ibero-Amerike, kar se je pa danes skrčilo na minimum. Dobavitelj Kanade so danes Zedinjene države, ki pa tudi ne morejo redno in v popolnem obsegu zadovoljevati kanadskih potreb. Lastniki petrolejskih vrelcev bi radi povečali svojo produkcijo, kar jim pa ne bi mnogo koristilo, ker so kanadske naftne preobložene in ne bi zmogle prevoza, ne gradnje petrolejskih vodov pa radi pomanjkanja materiala tudi ni misliti. Prav posebno primanjkuje petroleja vzhodnemu delu Kanade, kjer je produkcija še bolj skromna. Vrtanja, ki jih vršijo v teh predelih, niso zadovoljiva.

× Slovaški se obeta dobra sadna letina. Kakor poročajo listi, se obeta Slovaški dobra sadna letina. Sadno drevje je dobro prezimilo in je v polnem cvetju. V toplejših krajih so marelice dobro odcvetele. Lansko leto so na Slovaškem posadili 250 tisoč novih sadnih drevesc.

× Turško-finske kupčije. Gospodarsko časopisje poroča o dogovoru med Turčijo in Finsko, po katerem bo Finska dobavljala Turčiji papir, celulozo, lepenko in stavbeni les, medtem, ko bo Turčija v Finsko izvažala kože in masti.

UMNI KMETOVALEC

Pridelujmo krmo na njivah!

Naša živinoreja doživlja težke čase. Za lanska pomlad je bila razmeroma suha, tako, da so dali travniki le malo sena prve košnje. Druga košnja pa je vsled poletne suše mnogokje sploh izpadla, da o popolnem izpadu tretje košnje sploh ne govorimo.

Naši kmečki gospodarji so bili vsled tega prisiljeni, odprodati preteklo jesen in v teku zime del goveje živine. Upali smo, da bo letošnja pomlad razvoju trav bolj ugodna, tako, da bo mogoče z letošnjo zgodnjo in obilno košnjo prihraniti na pomoč stradajoči živini in pripraviti za prihodnjo zimo večje zaloge sena kot lani.

Zalibog so nas taki upi varali. Letošnja zima, kakor tudi pomlad vse do zadnjih dni, je bila izredno suha. Toplega, deževnega vremena v marcu in v začetku aprila, ki bi na razvoj trav tako blagodejno vplivalo, ni in ni hotelo biti.

To stanje ni ostalo brez posledic: Se sredi aprila so bili naši travniki, posebno v strmih legah in pa na lahki peščeni zemlji, čisto rjavi — kot sredi zime. Travi je nedostajalo vlage, da bi mogla začeti odganjati in se razraščati.

Vlačno vreme zadnjega tedna je sicer omogočilo, da so travniki končno tudi letos vendarle ozeleneli, — toda, kar je zamujeno, je zamujeno in se ne da več popraviti. Je sicer mogoče, da bo do časa košnje trava dosegla običajno višino, a razrasti in zgostiti se ne bo več mogla. Tudi hranilne snovi, ki smo jih hoteli rastlinam dati v obliki zimskega ali celo spomladanskega gnojenja travnikov, se ne bodo dala več v polni meri izkoristiti v tem kratkem času.

Računati moramo torej tudi letos z izredno slabo prvo košnjo na vseh travnikih, z izjemo onih, ki jih je podtalna voda v dovoljni meri zamakala. Tudi, če se zanašamo na upanje, da bo vsaj otava dala povprečno, ali celo nadpovprečno košnjo, moramo vendar posvetiti vso skrb vprašanju, kako bi bilo mogoče nadomestiti primanjkljaj pri krmu, ki se bo vsled letošnje suhe zime neizbežno očitno pokazal.

Upoštevatil moramo namreč tudi dejstvo, da je vsa naša živina bila letošnjo zimo premalo krmljena, da je torej bolj ali manj sestrana, mršava. Treba bo torej živali vse letošnje poletje dobro in obilno krmiti, da bomo spravili živino spet v »dobro rejo«.

Kam naj se obrne kmet za krmo, če mu travniki odpovedo? Na njivo! K pridelovanju njivskih krmskih rastlin!

Vprav kar se pridelovanja krme na njivah (Ackerfutterbau) tiče, so naši kmetovalci daleč zaostali za splošnimi kmetijskim napredkom. V večji meri poznamo pri nas samo pridelovanje »domače«, to je rdeča ali »črne« detelje (Rotklee)

na njivah. Le tu in tam se najde kmetovalec, ki v večji meri prideluje tudi krmsko peso, repo in druge njivske krmске rastline. Največ bo temu menda krivo dejstvo, da sejejo kmetje v naših krajih izredno mnogo zimskega žita in na žitno strnišče ajdo. Dejstvo pa je, da bi bilo v mnogih primerih veliko bolj gospodarsko, pridelovati njivske krmске rastline namesto ovsa, in morda tudi namesto — ajde, ki nam kvečjemu vsaka tri leta da kaj pridelka.

Seveda — prvi predpogoj za pridelovanje krme na njivah je, da imamo sploh vsaj nekoliko pojma o tem, kake rastline pridejo za pridelovanje krme na njivah v poštev, ter kako je posameznim streči.

1. Njivske krmске rastline.

V tej zvezi predvsem omenjamo, da navadno k njivskim krmskim rastlinam ne prištevamo večletnih krmskih rastlin, kot so n. pr. predvsem: lucerna, krmski radič, gabez (Beinwell) itd., marveč le eno in dvoletne krmске rastline, ki jih pridelujemo na njivah bodisi kot podsetve ali podsadeže, ali kot drugi pridelek, to je strniščna setev oziroma sadež, ali pa kot vmesni pridelek (medsetev oziroma medsadež) med drugimi rastlinami. Nekaj pa je tudi njivskih krmskih rastlin, ki jih pridelujemo kot glavni spomladanski posevek, a nekatere kot prezimni posevek.

Zaenkrat bomo najvažnejše krmске rastline (oziroma mešanice krmskih rastlin) posameznih skupin le našli, ker se nameravamo podrobneje pečati s posameznimi skupinami ob času, ko jih je treba sejati.

Naslednje krmске rastline pridelujemo kot

a) glavne spomladanske setve, oz. sadeže (Frühjahrsauptanbaufrüchte): krmška pesa, korenje, bob, lupina, soja, koruza za ensiliranje, krmški krompir, razne vrste krmškega zelja, kolera-be, ohrovt itd.;

b) vmesne setve oz. vmesne sadeže (Frühjahrszwischenanbaufrüchte): krmilne buče, sončnice, sirez itd.;

c) drugi ali strniščni pridelek (Zweitfrüchte oder Stoppelfrüchte): krmška koruza za sveže krmljenje, krmška kolera, krmško zelje, sončnice za siljenje in sveže krmljenje, mešanica graha in grašice, strniščna repa, rumena gorčica in različne krmске mešanice;

č) prezimni posevek (Überwinternde Zwischenfrüchte): krmška repica, krmška ogrščica, zelena rž, razne krmске mešanice — predvsem »Landsberger-Gemenge« —, inkarnatka itd.;

d) podsetve ali podsadeže (Untersaaten): strniščno korenje, navadna detelja, razne krmске mešanice itd.

2. Opombe k pridelovanju posameznih njivskih krmskih rastlin, ki jih spomladi sejemo, oziroma sadimo.

O njivskih krmskih rastlinah, ki jih spomladi podsevamo, ne bomo izgubljal besedi, ker je čas za njih setev že mimo nas. Vprav tako se ne bomo dotikali gojenja rastlin, ki jih redno gojimo kot vmesne sadeže, ker smo se pečali z njih pridelovanjem ob priliki, ko smo obravnavali gojenje oljnatih rastlin.

Za danes torej samo nekaj nasvetov o pravilnem gojenju in pridelovanju dveh njivskih krmskih rastlin, ki naj bi jih letošnjo pomlad naši kmetovalci v kar največji meri posejali kot glavni spomladanski sadež, ki pa jih je mogoče uporabiti tudi kot vmesni sadež, ali celo kot drugi oziroma strniščni sadež.

1. Krmška pesa. V naših razmerah je to najvažnejša krmška okopavina. Naši kmečki gospodarji ji posvečajo še vse premalo pozornosti. Vzrok bo seveda predvsem v dejstvu, da so bile do sedaj pri nas sejalnice toliko kot nepoznane, da je dalje ročna setev naravnost na njivo v večji izmeri skoraj nemogoča, a presajanje drago in še tvegano povzruhu, ker je predpogoj za uspeh presajanja vsaj kolikor toliko vlažno vreme v tem času.

Za letos je seveda prepozno, zdaj sejati krmško peso, ki bi jo hoteli pozneje presajati. Pač pa je še čas, sejati peso naravnost na njivo. Ker je vprav v zadnjih dneh pesno seme spet mogoče nabaviti in ker je letos najti sejalnice že v skoraj slednji vasi, pozivamo kmetovalce, naj v čimvečji meri izkoristijo to priliko, ter krmško peso še dodatno posejejo, ako jim prej ni bilo mogoče nabaviti zadostnega semena.

Seveda nam menda ni treba vnovič opozarjati na to, da krmška pesa, kot sploh vse okopavine, zahteva dobro pripravljeno in močno pognojeno zemljo: najbolje s hlevskim gnojem. Kot dodatno pognojenje pride v poštev predvsem kalijeve sol in dušična gnojila — bodisi umetna dušična gnojila (apneni soliter = Kalkstickstoff) ali pa gnojnica in tudi strniščnik. Umetna gnojila po možnosti dajemo pesi že pred setvijo, ali vsaj ob setvi, predvsem Thomasovo žlindro (300 kilogramov na 1 ha, ki pa koristi predvsem pesi sledečemu pridelku) in kalijevo sol (300 kg na 1 ha); a apneni soliter trosimo raje v več obrokah, ker se hitro topi. Kalijeve sol je važna tudi zato, ker dela peso odporno proti suši. Gnojnico smemo dati pesi nerazredčeno in vse od časa setve pa do avgusta meseca, ker se pri pesi ni bati, da bi jo gnojnica opalila. Seveda pa je treba gnojnico takoj spraviti v zemljo.

Da bi pesi preveč pognojili, se ni bati, ker potrebuje za svojo rast ogromno redilnih snovi in je pridelek odvisev predvsem od gnojenja! Tudi ne drži splošno razširjeno mnenje, da potrebuje pesa med rastjo obilo vlage in padavin; res je nasprotno, da pesa v prevlažnih zemljah in ob vlažnih poletjih slabše uspeva, kot v bolj suhih. Važno je le, da ima dovolj hranilnih snovi in vedno rahlo zemljo na razpolago.

Glede priporočljivih sort se letos ne moremo razgovorjati, ker smo veseli, če sploh dovolj kaljivega pesnega semena dobimo. Ker je pesno seme samo dve leti kaljivo, moramo vsekakor napraviti kalilni preizkus s tem, da namočimo nekoliko semena v mlačno vodo.

Sejemo v vrste, oddaljene med seboj 40 do 50 cm, in tako gosto, da porabimo na 1 ha površine 35 do 50 kg semena. Setev ne sme priti pregloboko v zemljo, to je, ne nad 3 do 4 cm.

Seveda peso, v kolikor je pregosto, vzklija, preradimo, ko so vse rastline vzklije, in to ob oblačnem vremenu, ko je zemlja tudi primerno vlažna, a ne premokra. V vrsti naj bodo pesne rastline med seboj po 30 do 40 cm oddaljene. Če je nasad bolj gost, je sicer pesa drobnejša, vendar celotni pridelek ni zato nič manjši, ako nasad ni pretirano gost.

Pregostih in radi tega izpuhlenih rastlinic ne zavremo, marveč jih uporabimo kot sadike, predvsem na mestih, kjer pesa ni vzklija, še bolj pa za podsadež med rani krompir, pa tudi med druge okopavine.

Pesi moramo vedno skrbno rahljati zemljo in jo varovati plevela. Dokler so rastlinice male, lahko nasevek branamo, nato ga obdelujemo z okopalnikom.

2. Krmško zelje. (Futterkohl.) Razen pese je kolonijvska krmška rastlina, ki jo moramo sejati že spomladi, najvažnejše krmško zelje, čeprav je pri nas toliko kot nepoznano.

Druga obletnica „Štajerskega Gospodarja“

Dne 3. maja 1941 je izšla prva številka našega tednika. Z današnjo številko zaključujemo torej drugo leto našega obstoja. Pri tej priložnosti se našim spoštovanim naročnikom, dopisnikom, oglaševalcem, prodajalcem, prijateljem ter vsem ostalim čitateljem in sotrudnikom, ki nas po svojih močeh z velikim razumevanjem in uvidevnostjo podpirajo, lepo in iskreno zahvaljujemo, za izkazano nam zaupanje in naklonjenost, zagotavljajoč jim, da bomo tudi odslej storili vse še za nadaljnji pestranski razvoj lista. Kakor doslej, bo tudi odslej dvig in porast veljave našega čtiva in zadovoljitev naših bralcev naša geslo in naš delovni načrt.

V tem zagotovilo se Vam priporočamo ter Vas pozdravljamo!

Uredništvo in upravništvo
„ŠTAJERSKEGA GOSPODARJA“

Krmškega zelja je mnogo vrst. Najbolj priporočljivo je krmško zelje, ki ga nemški kmetje poznajo pod imenom »Marktstammkohl«. Ta vrsta zelja se seje koncem aprila na grede, enako kot navadno zelje, ter se presaja pozneje na njive, s katerih smo spravili žito ali pa zgodnji krompir. Daje obilno (do 400 stotov) zelenih listov na 1 ha in je posebnost te sorte krmškega zelja, da mu mrz ne škoduje.

Za 1 ha nasad potrebujemo 60 do 100 kvm grede in do 1 kg semena. Presajamo navadno tako, da polagamo sadike kar sproti za plugom na vsako drugo brazdo, sadike med seboj pa po 50

do 60 cm. Sadike se rade primejo in začnejo kmalu bujno rasti.

Vse, kar smo povedali glede gnojenja in oskrbovanja pri krmški pesi, velja tudi za vse sorte krmškega zelja. Sicer pa so vzgoje zelja naši kmečki ljudje dobro vajeni.

Pri krmškem zelju je samo neka — tudi po razmerah povzročena — težava: Seme vrste »Marktstammkohl« je skoraj nemogoče nabaviti. Kot nadomestek se dobi v trgovinah s semenimi razne druge vrste krmških zelj, od katerih pa vendar nobena ni odprona proti pozehi in jih je treba pokrmiti, oziroma spraviti s polja pred zimo.

ZA GOSPODINJE

go. Toplomejer v gospodinjstvu. Toplomejer ali termometer je vsakemu kulturnemu človeku neobhodno potreben predmet. Mati ga potrebuje pogostokrat, da meri z njim vročino svojih družinskih članov, zlasti pa otrok. Ko otrok zboli, je prvo, da mu zmerimo vročino. Pravilna toplota človeškega telesa je do 37,5 stopinj, vsaka višja temperatura je že znak kake obolelosti. Tudi pri kopanju malih otrok uporabljamo toplomejer. Voda za kopanje dojenčkov ne sme presegati 35 stopinj Celzija. Toplomejer uporabljamo tudi pri vkuhanju in konserviranju sadja in sočivja. Razno sadje, sočivje in tudi mesovje zahteva pri vkuhanju različno temperaturo, navadno 70 do 90 stopinj Celzija. — Toplomejer je že precej star. Izumil ga je l. 1595 Galileo Galilei. Ta toplomejer je bil sicer prav enostaven in tudi ni bil vedno zanesljiv. Bil je pa predhodnik vseh drugih toplomejerov. Galilejev toplomejer je bil z vodo in z zrakom napolnjen kozarec, ki je kazal različne temperature. Natančno je določil ledišče šele Fracoz Apt. Reaumur, rojen l. 1683 in odtlej so bili toplomejeri šele zares zanesljivi. Drugi izboljševalci toplomejera je bil prof. A. Celsius (1701—1744), ki ga je razdelil na 100 stopinj. 0 je kazala ledišče, 100 pa vrelišče. Z izboljšanjem toplomejera se je bavil tudi Nemeč Gabr. Fahrenheit (1686—1736). Njegova skala znaša 180 stopinj, kar je bolj nepravilno, zato se njegov toplomejer v splošnem ne uporablja. Splošno uporabljivi so toplomejeri, ki kažejo na eni strani Reaumurjevo, na drugi pa Celsiusjevo razdelitev.

IZ CARSTVA PR'RODE

+ Naravni kompas. Znano je, da bi neke svetilke lahko uporabljali kot ure, samo da vemo, ob katerem času se odpirajo in zapirajo. Manj znano pa je, da so tudi naravni kompas, ki bi potniku lahko pokazali pravo smer, če bi vedel, kako naj si razlaga znamenja, ki ru jih ponuja narava sama. Jug in sever je lahko spoznati. Skoraj vsako drevo je namreč na južni strani drugačno nego na severni. Na južni strani je skorja bolj suha in trša, ker je tu upliv sončnega žarenja večji. Na

severni strani je temnejša in ker ostaja tu marsikaj vlage, se tu lahko razvija posebno ob vznožja drevesa debela plast mahu. Dalje imajo listi na severni strani značilne posebnosti, ki jih nimajo listi na južni strani. So namreč daljši in bolj temno zeleni. Pri smrekah in jelkah izdaja smola, ki teče iz ran ali lukenj, nebesno stran. Na severni strani je smola temnosiva, na južni strani trda in svetlo-jantarjeve barve, ki se tu hitreje suši. Tudi kamni so na severni strani drugačni nego na južni, kajti na južni strani sončni žar ne dopušča, da bi se razvijalo mahovje. To je isto kakor pri drevesih.

+ Od kdaj je konj domača žival? O tem, koliko časa nam služi konj kot domača žival, si ne nismo popolnoma na jasnem. Nekateri menijo, da je postal domača žival najprvo na evropskem severu, drugi zopet smatrajo, da je pradomovina domačega konja altajsko-sajnsko ozemlje. Najstarejšo najdba konja so odkrili v deželi Schonen v Skandinaviji. Najdba je pokazala, da so bili tega konja žrtvovali, kajti v lobanji so našli do polovice zaplčeno bodalo. Še danes so takšne daritve razširjene preko Altaja do severozahodnega Tibeta. V letih 8000 do 6000 pred našim štetjem so poznali ukročenega konja že v srednji in jugozapadni Aziji. Severnokavkaška majkopska kultura je poznala konja že 2000 let pred našim štetjem, prav tako Mala Azija in Mezopotamija. V kraljevih grobovih v Uru (okrog 2000 let pred našim štetjem) so našli tudi ostanke osla. Egiptska kultura, ki sega v svojih početkih do konca 4 tisočletja pr. Kr., je že upodabljala konje in osle. V Suzi so izkopali iz te dobe kost s podobo jezdec. To je najstarejša najdba jezdec, ker jih poznamo. Zdi se tudi, da so tedaj s križanjem konj in oslov gojili mezge. Vsa znamenja kažejo, da je tu okrog ali v kakšnem bližnjem azijskem ozemlju najstarejše središče na udomačenje konj.

SPODNJEŠTAJERC I

Nemščina je jezik tvoje narodne pripadnosti in tvojega mišljenja. Zato se uč, govori, čitaš in misli nemško!

MALE VESTI

* 1. maj je praznik in se ne bo delalo. Führer je določil, da se na dan 1. maja kot praznik nemškega naroda ne dela. Političnih prireditev ta dan ne bo. Na Führer-jevo željo naj bo 1. maj dan počitka za delovni narod. V to svrhu se bo na dan 1. maja vse vstopnice za gledališča in koncerte stavilo na razpolago tistim, ki ustvarjajo in delajo. Stroške za vstopnice prevzamejo podjetja po nekem sporazumu med ministrstvom propagande in državno gospodarsko zbornico ter s pristankom ministrstva za gospodarstvo.

* Majnik — mesec pomlajenja. Majnik — nekoč šele tretji, po našem koledarju že peti mesec v letu, ponekod zadnji mesec spomladi, drugod le prvi mesec poletja — pri nas mesec bujne rasti, pestrega cvetja in razkošja narave, sploh v celem letu najlepši mesec: bodi nam letos še posebno dobrodošel! Nekoč — v zlatih časih — so ti postavljali visokorasle mlaje, od vrha do tal okinčane z zelenjem in cvetjem, okrog mlajev pa je rajala razborita mladina izbirajoč si svojega majniškega kralja in svojo majniško kraljico. Pa tudi odrasli, da, celo starina je baš ta mesec občutila v svojih trudnih kosteh, v mozgu, v živčevju in v krvi čudovito pomlajenje. Kako bi tudi ne, saj je skozi ves majnik živela posebno pripravljeno čudodelno majniško pijačo in zdravilna zelišča; po vaseh so ta prevažena posel opravljale stare izkušene ženice, pa tudi modri očanci. Oni iz mest so rano jutro pohiteli venkaj v prosto naravo, tekajoč bosí po zlati rosi in v globokem vdihavanju srkajoč vase blagodejne sončne žarke; zakaj noben drugi mesec v letu nima v sebi toliko izvesoljstva izžereva-joče energije kot baš majnik. Blagor jim, ki to »majniško kuro« vživajo jutro za jutrom! Tembolj vživanja hrepeneči morajo biti oni, ki si tak vžitek za duha in telo zamorejo le ob gotovih dneh. Oni zunaj na vasi so ta mesec zavidenja vredni. Ampak: kjer je veliko sonca, je tudi velika — senca. Baš v majniku. Ali je prekuh, ali pa — narobe. Kar je v človeškem organizmu že trhljelo, to ta mesec odpaše; kvajnem da se zavleče tja do listopada. To velja posebno za volna pljuča (jetika). In potem tisti vsakoletni strah podeželja: »Ledeni možje«. So neizogibni; čeprav niso vselej točni (med 8. in 15. majnikom), včasih se zgledajo že prej, najraje pa pozneje, da, še celo v juniju, ko je škoda na polju, v vinogradu in po vrtovih še občutnejša. Umni gospodar se tega sovražnika skuša ubraniti s kašenjem (veliko dimal). V naših krajih skoro še bolj muhast kat je april, je majnik. Za letos se sam — sodeč po pojavih na soncu — obeta

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Mentz (Wb.)

Einer von vielen

Unter übermenschlichen Anstrengungen wurde der Ansturm der Sowjets zum Scheitern gebracht. Von der neu bezogenen Stellung wird das Vorgehen der Länder aufmerksam überwacht

marsikaj prirodno zanimivega. Izkoristimo vsako lepo uro, da, vsak lep trenotek! Skrbimo za zalogo moči obnavljanja in pomlajenja! —p—

* O plačah ženam, ki so vpovstavljene na delo. Odlok generalnega pooblaščenca za vpovstavo v delo z dne 9. aprila 1943 se glasi: »Žene, ki so vpovstavljene na podlagi najnovejših ukrepov, imajo načelno iste pravice na odškodnino za svoje delo, kakor one, ki so prišle že pred uvedbo teh določil v obrate. Pri tem se je ozirati na določila in predpise o plačah za iste storitve ter seveda tudi na starost, poklicna iskustva ter zmožnost in spretnost. Ako gre za dela, ki ne zahtevajo predizobrazbe in posebnih sposobnosti, kakor jih navadno opravljajo ne-kvalificirane delavke, potem jim je odmerjati plače, kakor jih imajo neuteni delavci, oziroma nastavljenici za navadna dela. Če pa dobi žena po zaslugi svojih zmožnosti opravila, ki jih dru-

gače opravljajo učeni delavci ali namščenci z večletno izkušnjo, mora dobiti plačo ali mezdo učenih delavcev oziroma nameščencev. Isti odlok nadalje določa, da je morebitno manjdelo v plačah upoštevati. Če urejuje tarifni red plače po starosti, se to mora uporabljati tudi pri novo vpovstavljenih ženskih delovnih silah. V primerih, da se novo sprejeto žensko mora šele izuriti in priučiti, mora v času trajanja uka sprejemati plačo neučene delavke in šele po izurjenju lahko pride v poštev plača, ki gre za dotično učeno delo.»

* 800 vojaških domov. Nemškimi vojakom stojijo na vseh frontah vojaški domovi na razpolago. Tako imamo sedaj že okrog 800 domov, ki so porazdeljeni po vseh frontah. V vojaških domovih, ki jih upravljajo organi Nemškega Rdečega Križa, so vojakom na razpolago igralnice, pisalne mize, čitalnice ter skupni prostori. Za prehrano vojakov skrbi vodstvo, ki ima za izboljšanje prehrane na razpolago lastne vrtnarje, kokošjereje itd.

* Brezplačna zaščita zoper difterijo. Tudi pri letošnjem cepljenju zoper difterijo nosijo vse tozadevne stroške deželna zavarovalnica za Stajersko in Koroško, oziroma bolniška blagajna za Spodnjo Stajersko ter občinske uprave mest Marburg, Graz in Klagenfurt. Radi tega družine tako cepljenje popolnoma ničesar ne stane. Vse doslej še necepljene otroke od dveh do osem let je treba za to tudi poslati k cepljenju, da jih isto obvaruje pred nalezljivo boleznijo difterijo ali davico. Čas in kraj cepjenja je razglašen potom lepakov. Lahko se pa tozadevno povpraša tudi pri zdravstvenih uradih.

* Dva teleta z eno glavo je povrgla krava nekemu kmetu pri Peggau-u. Sio je za popolnoma razvita dva teleta s samo eno glavo. Ušesa so bila tako neredno razdeljena, da je na eni strani glave stalo eno, na drugi pa kar tri ušesa. Nestvor je imel čisto kratko življenjsko dobo. — Istočasno poročajo o nekem drugem monstrumu iz Italije. Blizu Benetk je neka krava povrgla tele s šestimi nogami in tremi glavami. Od treh glav je bila ena normalna, druga nekoliko manjša, tretja z očmi, ampak brez gobca. Tudi ta žival je živela samo tri dni.

* Od igre v smrt. »Stirje malčki povoženi.« — »Prometna nezgoda radi obešanja na vozove.« — »Smrtna vožnja šestletnega.« Tako približno se glasijo poročila o nezgodah, ker se vedno ponavljajo slučaj, da se otroci radi lahkomišelnosti in nepazljivosti podajajo na ceste, kjer najdejo smrt. Razen srčne boli staršem, prizadevajo take nesreče tudi škodo narodni moči. Da se očuva mlada cvetoča telesa, ni nobena skrb prevelika.

Dr. F. J. Lukas:

Ausscheiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

17. Stunde

Lösung der Aufgabe:

- I. Die gute Beleuchtung. Diese falsche Freundin. Der gute Einfall. Das helle Licht. Der schöne Ausflug. Das bequeme Zimmer. Das reichhaltige Frühstück. Die höflichen Dienstmänner. Die dunkle Nacht. Die genauen Landkarten.
- II. Das schöne Land, der hohe Berg, der tapfere Soldat, das blonde Haar, die gute Mahlzeit, der schlechte Film, die leere Flasche.
- III. Mit den Bleistiften, mit den Freunden, mit den Freundinnen, den Kaufmännern, auf den Hügeln, in den Kästen, auf den Bäumen, in den Fabriken, bei den Ärzten.
- IV. 1. Kako se Vam godi? Hvala, dobro se mi godi. 2. Na svidenje! 3. Kako pišete? 4. Od kod ste? 5. Naprej (noter)! izvolite sestiti! 6. Sem (stojim) Vam na razpolago. 7. S kom imam čast govoriti? 8. S čem Vam lahko postrežem? 9. Je tu kakšna banka? Rad bi me zjaj svoj denar! 10. Govorite prosim glasno in počasi, ne razumem dobro. 11. Kaj želite? Rad bi si dal umiti glavo, ostriči lase in briti. 12. Prosim kos finega mila! Imate dobavni list? — Da, tu je.

Privednik z nedoločnim členom stoji pred samostalnikom.

Pomeni: Privednik se uporablja ravno tako, če stoji pred njim svojilni zaimek; (mein, dein itd.), ali pa was für ein ali kein.

1. Fall ein starker Mann — nek močan mož
2. Fall eines starken Mannes — nekega močnega moža
3. Fall einem starken Manne — nekemu močnemu možu
4. Fall einen starken Mann — nekega močnega moža
1. Fall ein braves Kind — nek priden otrok
2. Fall eines braven Kindes — nekega pridnega otroka
3. Fall einem braven Kind(e) — nekemu pridnemu otroku
4. Fall ein braves Kind — nekega pridnega otroka
1. Fall eine schöne Frau — neka lepa žena
2. Fall einer schönen Frau — neke lepe žene
3. Fall einer schönen Frau — neki lepi ženi
4. Fall eine schöne Frau — neko lepo ženo

Übungssätze: Karl hat einen neuen Regenmantel. Ich möchte einen guten Sitzplatz beim Fenster in einem Abteil für Nichtraucher. Hier ist ein schöner Platz frei. Dieses Messer hat einen bequemen Griff. Warum verkauft er sein schönes Haus? Weil er Geld braucht. Ein freundlicher Schaffner! Was für ein großes Unglück! Wir machen eine herrliche Fahrt durch die Alpen. Das Lastauto fährt über eine große Brücke. Na, heute hat der Schnellzug wieder eine schöne Verspätung! Wieviel denn? Ich glaube ungefähr 40 Minuten. Verzeihung, wo kann ich hier einen neuen Fahrplan kaufen? Gleich hier rechts in der Trafik.

Von hier aus hat man eine herrliche Aussicht auf den See. Was für ein passendes Geschenk soll ich meiner Tante zu Weihnachten kaufen. Das ist ein teures Geschäft, hier haufe ich lieber nichts. Das ist ein guter Wirt, er bedient seine Gäste sehr höflich. Ein guter Fotoapparat kostet viel Geld. Sie hat eine kleine zarte Hand. Ich habe meine eigene Meinung von dieser Sache. Er wird zu einer anderen Stunde kommen. Mit einem überfüllten Zuge will ich nicht gerne verreisen. Ich höre sehr gerne einen interessanten Vortrag des Deutschen Volksbildungswerkes. Heute wird der Briefträger einen sehr wichtigen Brief für mich bringen. Ein gutes Buch ist immer ein guter Freund. Im Sommer werden wir wieder eine schöne Reise an die Ostsee machen. Mein kleiner Bruder spielt gerne Soldaten. Alle Geschäfte sind schon geschlossen, ich kann mir keine neue Krawatte kaufen. Mein Onkel schenkt mir oft ein interessantes Buch. Hast du ein schönes Zimmer? Ja, ich habe ein großes und schönes Zimmer. Ich möchte gerne ein warmes Nachtmahl. Deine neue Wohnung gefällt mir sehr gut. Was kostet eine neue Uhr aus Gold? Karl ist ein ausgezeichnetes Schachspieler, er besucht die schachkurse des Deutschen Volksbildungswerkes. Können Sie mir ein gutes Hotel oder eine gute Pension in Hamburg empfehlen?

Der menschliche Körper

Der menschliche Körper teilt sich in drei Hauptteile: Der Kopf, der Rumpf und die Glieder. Der vordere und der hintere Teil des Kopfes ist mit Haaren bedeckt. Die Haare der jungen Leute können schwarz, braun, rot oder blond sein. Die Haare der alten Menschen sind meist grau. Die Männer verlieren im Alter meistens die Haare. Sie sind kahl, sie haben eine Glatze. Frauen wollen gerne jung bleiben, sie lassen sich die Haare

* **Nove odredbe.** Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark, številka 14, ki je izšel dne 14. aprila 1943, prinaša devet objav: 1. Odredbo o uvedbi predpisov o zaščiti nevarnosti iz zraka na Spod. Stajerskem. 2. Sestri razglas o pregledu za vojaško službo in za Reichsarbeitsdienst na Spodnjem Stajerskem. 3. Razglas o razčiščenju gotovih zemljišnih lastnin v obmejnih področjih. 4. Sporazum nemške vlade z vlado neodvisne Hrvatske o razčiščenju gotovih lastninskih razmer v obmejnih področjih. 5. Odredbo o razpčevanju semenskega krompirja. 6. Odredbo k ureditvi hišne kurjave v premogovno-gospodarskem letu 1943-44. 7. Drugo določbo o obveznosti nošenja izkaznic s slikami na Spodnjem Stajerskem. 8. Drugo določbo o blagovnem prometu z motornimi vozili na Spodnjem Stajerskem. 9. Določbo o gospodarjenju z začimbami.

* **Umrli je konstruktor prve nemške podmornice.** Nedavno je umrl v Köln-u konstruktor prve nemške podmornice »U 1«. Geheimer Marine-Oberbaurat Dr. Ing. h. c. Gustav Berling, ki je dobil leta 1904. od takratnega Großadmirala Tirpitz-a povelje, da konstruira podmornico. Povelje je glasilo, da si konstruktor sam izbere vse, kar mu je za izum potrebno. Kakor je svoječasno Berling sam omenil v svojih spominih, je takrat bil pesimist, kar se tiče izdelave podmornic. Ker je pa kot vojak dobil povelje, ki ga je moral izvršiti, se je tedne in mesece poglubil v študij ter risal in računal, dokler mu ni uspela zamisel, da bi se dalo izdelati podmorski čoln za vožnjo po morju, ki bi s torpedi lahko hudo ogrožal sovražne ladje. Ko je bil s svojimi načrti tako daleč, je leta 1905. ustanovil prvi urad za konstrukcijo podmornic, in sicer pri inspekcijskem uradu torpedov v Kiel-u. Na ladjedelnici Germania v Kiel-u je pa neki španski inženjer že od leta 1902. izdeloval z različni pomočniki za rusko vlado tri podmornice. Tudi Tirpitz je radi tega istotam naročil podmornico, katere izdelovanje je nadzoroval Berling. Ta podmorski čoln je služil pozneje v poskusne svrhe v nemški vojni mornarici in je danes razstavljen v muzeju v München-u. Prva podmornica je pa bila uporabna za vožnjo po odprtem morju šele potem, ko jo je Berling izpopolnil. Šele leta 1906. so v Kiel-u spustili v morje izpopolnjen »U 1«, in sicer najprej brez posadke, 30 metrov globoko. Ker se je to obneslo, so šele vkrcali moštvo in častnike. Bila je to prva vožnja pod morsk gladino, ki je odprla pot uvedbi in uporabi podmornic, ki se je v glavnem praktično obnesla šele v prvi svetovni, prav posebno pa v sedanji vojni.

* **Velika družinska tragedija v Zürich-u.** Na veliko noč se je v Zürich-u odigrala velika ža-

loigra. Trinajstletni ravnatelj bančne družnice, August Damm, je ustrelil svojega 78-letnega očeta, svojo 38letno ženo ter svojo 73-letno mater. Takoj nato je hitel v kopalnico, kjer je ustrelil še svojega triletnega otroka. Končno se je podal še v otroško sobo, kjer je ustrelil še svoji mladoletni hčerki. Damm je bil vzoren bančni upravitelj in družinski poglavar ter je vzrok nesreče iskati v razdraženih živcih.

* **Sedemdesetletnica smrti prvega pospeševalca kmetijstva.** Aprila je minulo 70 let, odkar je umrl veliki nemški kemik Justus von Liebig, ki je kot prvi odkril, da potrebujejo rastline za svojo prehrano mineralne snovi. Liebig je postal učitelj in reformator evropskega kmetijstva ter ustanovitelj in propagator izdelovanja umetnih gnojil. Liebig-ov izum je tudi mesni ekstrakt, otročja moka, pecilni prašek in še cela vrsta drugih koristnih prehranjevalnih sredstev.

* **Potrošnja cigaret je v stalnem porastu.** Po neki statistiki je konzum cigaret od početka prve svetovne vojne začel silno naraščati, akoravno tudi preje ni manjkalo kadilcev. Ker je večina držav na svetu tobačne pridelke in izdelke vzela pod državno upravo ali monopol, kar predstavlja povsod siguren in dobrodošel dohodek države blagajne, ni bilo težko pri tem predmetu uvesti še posebne davke, ki so hkrati prinašali in še prinašajo čedne državne dohodke. Kadilci najdejo denarna sredstva za cigarete, tudi če gre to v breme drugih, življensko bolj važnih in potrebnih predmetov. V vojnem letu 1942. se je dosegel višek v potrošnji tobačnih izdelkov. V Ameriki so n. pr. pokadili 235 milijard cigaret, in sicer samo v Zedinjenih državah. To pomeni, da so pokadili 29 milijard cigaret več kakor leto poprej. V vojnem letu 1914. je konzum v Zedinjenih državah znašal samo 16,5 milijard. Porast evropske potrošnje cigaret tudi ni zaostajal. Leta 1930. se je skadilo v zrak 182 milijard cigaret, all 68 odst. več kakor leta 1920. Trenutna letna potrošnja Evrope brez Anglije in Sovjetije znaša okrog 200 milijard cigaret. V Sovjetiji so v zadnjih letih za potrebe lastnih državljanov izdelali po 75 milijard cigaret. Tu je mišljena cigareta, ki jo izdelujejo v tovarnah, na pa cigarete, ki jih v Sovjetiji ovijajo potrošniki sami v papir. Tudi na Kitajskem so izdelali v zadnjih desetih letih 70 milijard cigaret, kar pomeni deset odstotkov več kakor v prejšnjih desetih letih. Japanci pokadijo 50—60 milijard cigaret letno. Odkar so Japonci v vojni, imajo sicer težave radi uvoza tobaka, ki jih pa skušajo rešiti na vsak način. Tudi v Indiji, ki je zemlja velikih tobačnih nasadov, raste konzum cigaret. Ker je ta dežela zelo gosto naseljena in je pričakovati, da se bo tudi med Indijci kajenje še bolj razširilo,

bo v nekaj desetletjih Indija eden izmed največjih potrošnikov cigaret.

* **Amerikanci se naj še bolj omejujejo.** Ameriško kmetijsko ministrstvo poziva ameriško prebivalstvo, da potrošnjo skrči na najnižjo mogočo. Svojo poslanico opira na priznanje, da se je cenitve, ki so se svoječasno napravile v pogledu uporabe mesa, rib, mleka in mlečnih produktov za civilne potrebe, spoznalo kot napačne.

* **Na otroke se mora vedno paziti.** V kraju Fatula na Finskem je neka žena, katere mož v nahaja na fronti, odšla v gozd po drva ter pustila doma pet svojih otrok. Ko se je po nekaj urah vrnila, je našla hišo v plamenu. V lastni življenjski nevarnosti se je podala v hišo ter prinesla dva otroka na prosto, ki sta pa bila že mrtva, medtem ko je za iskanje ostalih treh bilo prepozno. Vseh pet otrok je izgubilo svoje življenje.

* **Angleži priznavajo izgubo podmornice »Thunderbold«.** Po poročilih iz Londona, je britanska admiraliteta priznala, da je podmornica »Thunderbold« smatrati za izgubljeno.

* **O bojih na Kitajskem.** Kakor poročajo iz Sanghaja, so japonske čete na velikonočno nedeljo na področju pokrajini Kiangsi in Honan obkrožile 3000 mož Cangkajskih čet ter jih uničile. Kitajski admiral Ku Tus Ing, poveljnik Cangkajskove mornariške pehote v pokrajini Kiangsu ter v pokrajini Santung je pobegnil skupno s 1200 možmi svojih odredov na japonsko stran.

* **Petindvajsetletnica največjega zračnega juna v svetovni vojni.** Aprila je poteklo 25 let, odkar je našel junaško smrt največji zračni junak svetovne vojne, nemški letalec Richthofen, Rittmeister Richthofen, ki je v svetovni vojni sestrelil za takratni čas rekordno število sovražnih letal — osemdeset jih je kot bojni letalec s svojim bojnim letalom zrušil na tla — je pri zasledovanju sovražnega letala, tri kilometre severno od Corbie-ja, moral pod teži sovražnega obstreljevanja na tla, in sicer tri kilometre za sovražno fronto. Pri tej priložnosti je našel junaško smrt. Richthofen je bil pisec knjige »Der rote Kampfflieger« ter nosilec najvišjega nemškega odlikovanja za hrabrost.

* **Ford mora ustaviti svojo tovarno v Kanadi.** Podjetje Fordove družbe v Kanadi ima spor z Združenimi tovarniki avtomobilov o pospeševanju produkcije, ki ji nasprotujejo delavske organizacije. Tovarne, ki ležijo v Windsoru v provinci Ontario, so zato morali zapreti. Ker gre za hud udarec kanadski oboroževalni industriji, je zadevo prevzela sedaj kanadska vlada ter je skuša izravnati.

* **Osem sinov ima pod orožjem italijanski inženjer Sandoz, sin pokojnega italijanskega senatorja Edmunda Sandoza.**

färben. Der vordere Teil des Kopfes heißt Gesicht. Im Gesichte befinden sich: Die Stirne, die Augen, die Wangen, die Nase, der Mund, das Kinn und die Ohren. Im Munde sind die Zähne, die Zunge und der Gaumen. Mit den Augen sehen wir die Form und die Farbe der Gegenstände. Mit den Ohren hört man die Töne, die Geräusche und den Lärm. Mit der Nase riechen wir. Die Zunge und der Gaumen dienen zum Wahrnehmen des Geschmackes der Speisen und der Getränke. Wer nicht sehen kann, ist blind, wer nicht hören kann, ist taub und wer nicht sprechen kann, ist stumm und wer weder sprechen noch hören kann ist taubstumm. Wer schlecht sieht, ist entweder kurzsichtig oder weitsichtig. Kurzsichtige und Weitsichtige müssen Brillen, Augengläser oder Zwicker tragen. Die übrigen Teile des Körpers: Der Hals, die Brust, der Bauch, die Arme, die Hände mit den Fingern, die Füße mit den Zehen, die Schenkel, die Waden, der Ellenbogen.

Aufgabe

I. Odgovori na naslednja vprašanja: 1. Welches sind die Hauptteile des menschlichen Körpers? 2. Womit ist der Kopf bedeckt? 3. Welche Farbe können die Haare haben? 4. Wie sind die Haare der alten Leute? 5. Wer keine Haare hat, hat eine...? 6. Was müssen Kurzsichtige und Weitsichtige tragen? 7. Womit riechen wir? 8. Wozu dienen die Zunge und der Gaumen? 9. Wo sind die Finger? 10. Wo sind die Zehen? 11. Wer ist blind? 12. Wer ist taubstumm?

II. Setzen Sie statt des bestimmten den unbestimmten Artikel:

II. Postavi namesto določnega nedoločni člen in postavi pridevnik v pravilno obliko. 1. Das blonde Haar. 2. Die große Glatze. 3. Das saubere

Gesicht. 4. Der große Kopf. 5. Der schlechte Zahn. 6. Ich muß wegen des schlechten Zahnes zum Zahnarzt gehen. 7. Der süße Mund. 8. Das süße Kind. 9. Die süße Frau. 10. Der breite Rücken. 11. Das breite Fenster. 12. Die breite Straße.

III. Prestavi v slovenščino: Er bewohnt ein schönes großes Zimmer mit einem breiten Balkon. Von der Nordsee in die Ostsee führt ein schiffbarer Kanal. Maria empfindet für ihren Bräutigam eine heiße Liebe. Dieser kleine Beamte hat noch ein kleines Einkommen. Ein kleiner Dampfer hat meist eine kleine Besatzung. Durch die Tauern führt ein langer Tunnel. Ich rieche ein giftiges Gas, bringen Sie mir meine Gasmaske! Mit diesem schlechten Benzin fährt mein Wagen nicht!

Wörter

Alpen (w) — alpe
 anderer, -e, -es — drug, -a, -o
 Alter (m) — starost
 Arm (m) — lakot, rokav (reke)
 Augenglas (s) — očala, očalno steklo
 Aussicht (w) — razgled
 Balkon (m) — balkon
 Bauch (m) — trebuh
 bedeckt — pokrit
 Benzin (s) — bencin
 Besatzung (w) — posadka
 blind — slep
 Brille (w) — naočniki
 Brücke (w) — most
 Brust (w) — prsa
 eigen — lasten, -a, -o
 Einkommen (s) — dohodek
 empfinden — občutiti
 Ellenbogen (m) — komolec
 entweder-oder — ali-ali

färben — barvati
 Finger (m) — prst
 führen — voditi, peljati
 Gasmaske (w) — plinska maska
 Gaumen (m) — nebo (v ustih)
 Gegenstand (m) — predmet
 Geräusch (s) — šum
 Geschmack (m) — okus
 Gesicht (s) — obraz
 giftig — strupen, -a, -o
 Glatze (w) — pleša
 Glied (s) — člen, ud
 Hauptteil (m) — glavni del
 Hotel (s) — hotel
 kahl — gol
 Kinn (s) — brada, podbradek
 Kopf (m) — glava
 Körper (m) — telo
 Kurs (m) — tečaj, smer
 kurzsichtig — kratkoviden
 Leute (w) — ljudje
 menschlich — človeški, -a, -o
 Nachtmahl (s) — večerja
 Nordsee (w) — Severno morje
 Ostsee (w) — Vzhodno morje
 passend — primeren, prikladen
 Pension (w) — penzija, oskrba s hrano in stanovanjem
 Regenmantel (m) — dežni plašč
 riechen — njuhati, duhati
 Rumpf (m) — trup
 Rücken (m) — hrbet
 sauber — čist, -a, -o
 Schenkel (m) — stegno
 schiffbar — plovec
 Sitzplatz (m) — sedež
 Speise (w) — jed

Turčija in njena neutralsnost

Sovražno in deloma tudi nevtralnno časopisje se od časa do časa rado peča s Turčijo ter z njeno zunanjo politiko. Prav posebno po konferenci v Adani in nedavnem angleškem vojaškem obisku v Ankari, so gotove angleške in ameriške ter nevtralne poročevalnice, z njimi vred pa tudi uredništva, začela namigavati o odločitvi Turčije za vstop v vojno.

Vse te vesti slonijo v največji meri na poboznih željah tam, kjer imajo interes, Turčijo zaplesti v današnji vojni vrtnec, v nevtralnih deželah pa na nevednosti in nepoznavanju razmer. Za pravilno presojo je pač potrebno poznati ozadje turške zunanje politike.

Ne sme se pozabiti, da predstavlja današnja Turčija obnovitveno delo in stvarstvo pokojnega velikega Turka Kemal Atatürka, ki je — kakor vsi veliki možje — umel iz svojih sotrudnikov in učencev ustvariti svoji, v balkanski in svetovni vojni uničeni in potepani domovini precej političnih voditeljev, ki so zmožni, po njegovih zamislih in smernicah nadaljevati njegovo veliko delo.

Kakor so vojne lahko koristne, če so upravičene in potrebne in če se jih ugodno zaključi, tako je tudi vojna lahko pogubna. Obnovljena Turčija stoji danes sredi svojega dela. Nekdanje, pod monarhijo veljavne, danes seveda že preživele in zastarele metode, ki so nekoč zavirale vsak napredek, so odpravljene, kar je širok odprilo vrata, da se turški narod lahko svobodno razvija. Za to delo pa potrebujejo Turki mir in zopet mir ter nikakor ni v njihovem interesu, da bi se pustili pregovoriti za prostovoljni vstop v vojno. Radi tega je vojno politični položaj Turčije danes, ko stojimo v četrtem vojnem letu, bolj nevtralen kakor je morda bil v prvem vojnem letu.

Stroga in objektivna neutralsnost, kakor se je drži Turčija, ne more in tudi ne dopušča, da bi se v Turčiji cimile in širile vesti o njenem predstoječem vstopu in aktivnem posegu v vojna dogajanja. Vse take vesti imajo svoj izvor tam, kjer bi to najraje doživeli. Tudi tisti, ki mislijo, da je turška neutralsnost politika rafiniranega čakanja na ugoden trenutek, ko se bo iz vojnega položaja delo nekaj izvleči, so slabi preroki. Ankarška vlada ne zasleduje ničesar zahrbtnega, njena želja in njen namen je, ostati nevtralna. Njena politika neutralsnosti gre tako daleč, da je z obema vojskujočima se taboroma, ki jo obdajata od vseh strani, še danes kolikor toliko v trgovskih stikih.

Voditelji Turčije stojijo na stališču, da doprinejo svoj delež k miru, če ostanejo izven oboroženega konflikta. Sploh pa turški narod nima interesa za metode, ki jih zavezniške polemike razširjajo o svojih vojnih ciljih.

Ker Turčija nima želje po razširjenju in povečanju svojega prostora, tudi, če jo do neke meje mora zanimati arabsko področje, prostor ob Iranu in morda tudi meja na Balkanu, ji je misel za pristop k enemu ali drugemu vojnemu taboru tuja. Njen interes je samo obrambnega in varnostnega značaja, ne da bi segal preko sedanjih meja. Težko bo pa to samo ob sebi kedaj dalo povod, da bi Turčija spremenila svoje stališče napram sedanji vojni ter se odločila za oborožen nastop.

Ahlova peta ali os, okrog katere se v glavnem vrti turška neutralsnost in obrambna skrb, so seveda morske ožine, ki vežejo Azijo z Evropo. Bosporus in Dardanele tvorijo izhod iz Črnega v Sredozemsko morje. Ta morska cesta, ki je v rokah Turčije ter po turški oboroženi sili čuvana in utrjena, tvori že dolga stoletja jabolko razdora med Turki in Rusi. Slednjim so se danes skomine po posesti te morske poti še veliko bolj povečale. Moskva danes ne fantazira samo po povečanju svojega ozemlja na škodo gotovih dežel Evrope, temveč bi rada po zmagi, o kateri fantazira, na vsak način pograbila še Dardanele, da bi za svoje ladje, ki so doslej bile še vedno jetnik Črnega morja, dobila prost izhod v Sredozemlje in od tam dalje v Atlantik. Pri tej priložnosti bi si osvojila seveda tudi obale Dardanel ter bi na ta način dobila pod svoj zavojevalni klobuk evropski del Turčije s Carigradom vred in še gotove dele v Aziji, kar bi značilo hkrati toliko, da se je usidrala na Balkanu. Ker turška diplomacija boljše kakor kdo drug pozna Sovjetijo in njene metode, se v Ankari prav dobro zavedajo, da bi jim vstop v vojno veliko več škodoval, kakor koristil. Ker Turčija nima in tudi ne želi ničesar pridobiti, temveč bi rada ohranila to, kar je njenega, mimo vsega tega se pa še dobro zaveda, da ji Sovjetija po vojni ne bi privoščila še nadaljno last morskih ožin, je računati, da ostane Turčija v tej vojni pri svoji dosedanji neutralsnosti. Ako bi pa prišlo do napada na Turčijo, bi se milijon in pol močna oborožena sila, katere udarnost in tehniška oprema je do neke meje velika uganika, bojevala za interese in obrambo Turčije.

□ General Smuts se bo peljal k Rooseveltu? Kakor poročajo preko Stockholma, se bo južnoafriški ministrski predsednik general Smuts oktobra meseca odpeljal v Severno Ameriko, kjer se bo s prezidentom Rooseveltom razgovarjal o

bodočih načrtih. To vest je smatrati kot dokaz za z ameriške strani pospeševan razpad Britanskega imperija. Smuts še doslej ni imel časa, razgovarjati se z edinole pristojno londonsko vlado o »bodočih načrtih«, ker so medtem že Zedinjene države prevzele politično vodstvo v afriških zadevah.

■ Nesramnost. »Völkischer Beobachter« z dne 27. aprila piše: »V listu »Ulus« zatrjuje turški narodni poslanec Esmer v neki razpravi o letalski in plinski vojni opetovano, da so bili Nemci tisti, ki so najprej izvajali letalske napade na velika mesta v velikem obsegu. Nemčija je po mnenju pisca upala, da bo na ta način zavojevala Anglijo in trpi še danes najbolj na tej zmoti. — Ako anglo-ameriška lažiagitacija trdovratno vzdržuje mnenje, da je pričela Nemčija letalsko vojno proti civilnemu prebivalstvu, in sicer z bombardiranjem Orknejskih otokov, je to svetovnoznana laž. Končno pa ni pričakovati od Churchill-a, da se bo s svojimi kumpami sam obremenil z ogromno krivdo, da je štiri mesece bombardiral nemška mesta in civiliste, preden se je odločil Führer za odgovor. Če pa nevtralni politiki v nevtralnem listu tri leta po angleškem bombardiranju tako postavlja resnico na glavo, je to nesramnost brez primere. Ta ugotovitev naj zadostuje.«

■ Izkušnje v Tunesiji so strašilo. Preko Stockholma poročajo iz Londona, da žanjejo Angličje zrele izkušnje iz odpora nemško-italijanskih čet v Tunesiji. Tako piše list »Aftenbladet«, da so se začeli angleški vojaški strokovnjaki baviti na osnovi tunesijskih izkušenj z vprašanjem, kako neki bi izgledal poskus izkrcanja, recimo v Franciji, v teku zadnjega leta. Takrat bi bili Nemci lahko vrgli 50 divizij proti invazijski vojski, ne da bi jim bilo treba slabiti svoje vojne sile na vzhodu. Usoda invazijske armade bi bila torej uničenje ali pa drugi Dünkirchen po eno do dvatedenski borbi. Možnost, da bi se dalo izkrcati armado ki bi se zamogla upirati petindvajsetim divizijam osi, izgleda danes le kot nekaka utopijska ali fantazija. Do takih ugotovitev so torej prišli angleški vojaški strokovnjaki po izkušnjah, ki so jih napravili v Tunesiji z Nemci v neposredni bližini pri merjenju moči.

* Posadka švedske podmornice »Ulven« izgubljena. Kakor smo poročali v zadnji številki našega lista, je švedska podmornica »Ulven« nedavno pri manevriranju sedla na morsko dno ter vsled kvara na strojih ni mogla več izpluti na svetlo. Vsi poskusi glede reševanja močva in častnikov podmornice, ki je ležala jedva dobrih 80 metrov pod morsko gladino, so bili zaman. Po končanih poskusih rešitve je švedska mornarica v znak žalosti obesila svoje zastave na pol droga.

Spieler (m) — igralec
Stirne (w) — čelo
stumm — nem, -a, -o
taub — gluč, -a, -o
taubstumm — gluhomem, -a, -o
Teil (m) — del
teilen — deliti
Ton (m) — zvok
Tunnel (m) — predor, tunel
ungefähr — približno
Unglück (s) — nesreča
überfüllt — prenapolnjen, natrpan
übrig — odveč
verlieren — izgubiti
verreisen — odpotovati
Volksbildungswerk (s) — ljudsko izobraževalno delo
Wade (w) — meča
wahrnehmen — za- (o)poznati
Wange (w) — lice
weder-noch — niti-niti
weitsichtig — dalekoviden
wichtig — važen, -a, -o
wert — ljubeč
Zehe (w) — nožni prst
Zunge (w) — jezik
Zwicker (m) — žcipalnik, nanosnik

Praktische Gesprächsübungen

1. Entschuldigen Sie bitte, wo ist das Postamt?
Gleich da vorne das 5. Haus links.
2. Wer klopft?
Es hat niemand geklopft.
3. Wer ist da?
Ich bin es, Karl.
4. Ist der Herr Landrat zu sprechen?

Er hat gerade eine Besprechung, aber warten Sie 10 Minuten, dann werde ich Sie anmelden.

5. Kennen Sie diesen Herrn persönlich?
Ja, ich kenne ihn schon sehr lange.
6. Was gibt's?
Nichts.
7. Was sagen Sie dazu?
Ich freue mich darüber.
8. Darf ich Sie bitten, mir die Zahnstocher herüberzureichen.
9. Bitte belegen Sie diesen Platz für mich.
10. Warum setzen Sie sich nicht?
Ich stehe gerne.

1. Prosim oprostite, kje je poštni urad?
Kar tu spredaj, 5. hiša na levi strani.
2. Kdo trka?
Nobeden ni potrkal.
3. Kdo je tukaj?
Jaz sem, Karl.
4. Ali se lahko govori s gospodom Landratom (dež. svetnikom)? — Ima ravno pogovor, toda počakajte 10 minut, potem vas prijavim.
5. Ali poznate tega gospoda osebno?
Da, še prav dolga ga poznam.
6. Kaj je?
Nič ni.
7. Kaj pravite k temu?
Veselim se tega.
8. Ali vas smem prositi, da mi podate zobotrebo.
9. Prosim rezervirajte (obložite) ta prostor za me!
10. Zakaj ne sedete?
Rad stojim.

* Oddaja orožja v Srbiji. Poveljujoči nemški general in vrhovni poveljnik za Srbijo je izdal za velikonočne praznike naredbo, po kateri mora prebivalstvo (tako oziroma do 5. maja oddati vse tisto strelno orožje, municijo in razstreljivo, ki ni krito s tozadevnim dovoljenjem. Kdor do 5. maja odda orožje in municijo, se mu ni treba bati nikake kazni. Po 5. maju bo vsakogar doletela najstrožja kazen. Orožje morajo oddati pri prvi ali najbližji nemški ali bolgarski vojaški oziroma policijski oblasti.

* Iraškega kralja so operirali. Mladi kralj Fajsal II, vladar Iraka, je zbolel na vojni iz Kaire v Bagdad ter so ga morali operirati v Jeruzalemu. Regent Abdulilah, ki vodi za melega kralja vladarske posle, se je odpeljal takoj v Jeruzalem na obisk svojega vladarja.

■ Italija brani svoje socialne pridobitve. Na obletnico ustanovitve Rima, je govoril italijanski minister za korporacije, Tullio Cianetti, ker proslavlja Italija ta dan hkrati kot praznik dela. Govornik je označil sedanjo vojno za neizbežno, ker je usmerjena proti židovsko okuženi pluto-kraciji ter proti z isto povezanem boljševisizmu. Italijanski narod se v tej vojni bori proti krivici, bori se za pravico, ki so mu jo sovražni narodi vedno kratili. Italija pa brani hkrati svoje socialne pridobitve, ki bi jih nasprotniki iz strahu, da bi služili njihovim narodom za vzgled, radi uničili. Za Italijo ni druge poti, kakor nadaljevati boj s še trdnjejšo voljo kakor doslej. Ta ogorčen boj predstavlja za italijanski narod najtežjo preizkušnjo in bo dokazal, da je antičen Rim dorasel vsem težavam in da ne bo nikdar klonil.

Nemčija za časa drugega Reich-a

Kmalu po razpustu prvega Reich-a je Napoleonova vladavina pričela s tlačanjem nemškega ljudstva, ki je radi tega začelo sčasoma kazati zopet voljo po združenju v enotno državo. Pri tem sta se posebno Stein in Hardenberg v deželi Preußen trudila za razne reforme v državni upravi, nista pa bila v stanju, da bi vsaj deloma izbrisala nemožnost Reich-a, ki mu jo je prizadela razcepjenost. Državno življenje posameznih držav ni moglo nadomestiti nemoč, ki jo je razpust prvega Reich-a prizadejal nemškemu ljudstvu.

Po odstranitvi Napoleona se je leta 1815. ustanovila nemška zveza ali »Der Deutsche Bund« pod predsedstvom Avstrije, kar je zopet predstavljal bolj malo zadovoljivo rešitev. Bila je to zveza držav, ki ni na državno-pravni samostojnosti poedinih držav ničesar spremenila. Njena organa sta bila zvezni zbor ali Bundestag, ki je zasedal v Frankfurt-u am Main ter še en svet, ki je vodil državne posle. Za slučaj vojne je bila določena iz vseh teritorijev obstoječa zvezna armada. Tudi ta nemška zveza ni mogla vzpostaviti manjkajoče pravne enotnosti in tudi ne vplivati na politično dogajanje. Vzrok temu je bil v stalnih sporih veselj Avstrije in Prusije, ki sta se vedno medsebojno borili za pravice odločanja.

Vsako klico gibanja po nacionalnem združenju Nemcev so v tistih časih s silo potlačili. Organizacije, kakor »Deutsche Burschenschaft« in »Turnerei« ter sploh vsaka, na enotnost nemške države usmerjena želja ljudstva je bila negirana. Ta način vladanja je narod prisilil, da je leta 1848 prišlo do velikih ljudskih nemirov. Skupina vodilnih mož iz vseh nemških dežel se je nato sestala kot nekakšen predparlament v Frankfurt-u am Main ter razpisala splošne volitve v narodno zastopstvo. To narodno zastopstvo je leta 1849. izdalo novo ustavo za ves Reich ter postavilo štajerskega nadvojvodo Johann-a za upravitelja nemške države. Ker je pa pozneje pruski kralj odklonil ponujeno mu krono nemškega cesarstva, je končno tudi to podjetje spodletelo. Nemška zveza je obstajala še naprej. Boj Prusije in Avstrije za vodilno pozicijo je šele končno odprl možnost za razvoj misli na enotno Reich. Poraz vesle Avstrije pri Königgrätz-u leta 1866., kjer so se nemški bratje medsebojno pobijali, je dal Prusiji proste roke, da je po izključenju svojega najmočnejšega tekmeca lahko pričela iz vseh nemških dežel ustvarjati enotno nemško državo.

Tako je pod vodstvom dežele Preußen nastal najprej takozvani »Norddeutscher Bund«, to je severno-nemška zveza, ki je združila severne nemške države v zvezno državo. Bilo je to od leta 1866. do 1870. Tej zvezi so se pozneje ena za drugo priključile vse ostale nemške države z izjemo Avstrije. Organi te nemške zveze so bili pruski kralj kot nekakšen predsednik, severno-nemški Reichstag (parlament) kot zastopnik ljud-

stva, zvezni svet kot zastopnik vlad ter zvezni kancelar knez Bismarck.

Bismarck-ovo veledelo je bilo pripravljeno in ustvaritev severne nemške zveze. Ta največji voditelj in kancelar je to zvezo ustanovil kot podlago za proglasitev drugega Reich-a, kar se je zgodilo leta 1871., in sicer dne 18. januarja, po zmagovito končani vojni zoper Francijo. Drugi Reich je bil isto kakor poprej severno-nemška zvezna država, ki je slonela na zvestobi nemških knezov in na duhoviti Bismarck-ovi državni politiki. Reich so tvorile 4 kraljevine, 6 velikih vojvodinj, 7 kneževin, 3 svobodna mesta ter deželi Elsaß-Lothringen. K temu je pozneje Nemčija dobila še kolonialna posestva, in sicer takozvano nemško Vzhodno Afriko, Kamerun in Togo v južnem zapadnem delu Afrike, nadalje v Avstraliji dele Nove Guineje ter Maršalske, Karolinske, Marianske in Samoa-otoke.

Drugi Reich je bil zvezna država. V vojaških, mornarskih državljanskih, poštnih, brzovojnih, denarnih, carinskih in davčnih zadevah je odločal Reich. Reich je imel tudi možnost, da je po potrebi lahko razširil in povečal svoje pravice, kar se je tudi večkrat zgodilo. Posebne predprave je imel pruski kralj, ker je bil hkrati cesar Nemčije, njegov ministrski predsednik pa skoraj vedno Reichskanzler ali državni kancelar cele države. Gotove rezervne pravice so imele tudi južne države.

Organi pravne sile so bili nemški cesar kot glavni in predsednik zveze z razmeroma malimi

■ **Vasilevski** — šef generalnega štaba sovjetke vojske. Kakor poročajo nemški listi po vesteh moskovskega radia, je Stalin imenoval maršala Vasilevskega šefom generalnega štaba Rdeče vojske. Dosedanji šef generalnega štaba, maršal Sapošnikov, je bil odstavljen in se doslej še ne ve, kako mesto bo odslej zavzel. V sovjetskih komunikacijah pretekle zime njegovega imena niso nikjer imenovali, pač pa je stopil v istem času v ospredje maršal Žukov. Žukov je bil lansko leto imenovan maršalom sovjetske vojske. Ker se je Žukov udeležil mnogih zaveznških konferenc v Moskvi, so v splošnem domnevali, da bo Žukov prevzel mesto šefa štaba Rdeče vojske. Imenovanje Vasilevskega je bilo radi tega nemalo iznenadenje. S Sapošnikom je izginil s političnega pozorišča eden izmed zadnjih pripadnikov »maršalske generacije«. Po ustrelitvi maršala Tuhačevskega in po tajnem odhodu maršala Blücherja je imela Sovjetska Unija samo še pet maršalov. Ti maršali so bili Timošenko, Vorošilov, Budjeni, Kulik in Sapošnikov. V teku vojne sta Vorošilov in Budjeni stopila popolnoma v ozadje. Timošenko, ki je bil nekoč ljudski komisar za obrambo, je danes samo še poveljnik nekega od-

pravici. Nadalje Bundesrat ali zvezni svet, ki je bil skupno z Reichstag-om ali državnim zborom zakonodajno telo. Reichstag je bil hkrati zastopnik ljudstva v zakonodaji in upravi. Vodja celotne notranje in zunanje uprave Reich-a je pa bil Bundeskanzler.

Sčasoma se je cesarju povečalo oblast in polnomočje posebno v pogledu kolonij in zakonodaje. Razvoj je torej šel v smeri, ki je bila naravnost nasprotna od smeri, ki je zrušila prvi Reich. Kljub temu pa tudi nemškemu cesarju ni bilo sojeno, da bi iz drugega Reich-a ustvaril kaj velikega. Strankarski boji ter iz židovskega soraštva rojeni politični pretresi so omajali ljudstvo in Reich. Prišlo je do svetovne vojne 1914—1918. Na strani Nemčije so se bojevali Avstrija, Turčija in Bolgarija, na drugi strani pa Rusija, Francija, Anglija, Srbija, Japonska, Italija, Romunija, Grčija, Zedinjene države Severne Amerike itd. Dolgotrajna vojna je povzročila nasprotstva med vlado in Reichstag-om, kar je razkrojilo ves narod. Po pobuni v Kiel-u, ki se je vršila 9. novembra 1918, je prišlo do vstaje v Berlin-u. Cesar se je umaknil v Holandijo. Kmalu nato je sledilo premirje in državna oblast je sama od sebe padla v roke revolucionarjev. Sličen razvoj je bil v Avstro-Ogrski, ki so ga razne mešanice nemških narodov celo zaostriale. Tudi to velesilo je požrla revolucija iz leta 1918, in ostala je samo mala država Deutsch-Osterreich.

UNTERSTEIRER!

Deutsch ist die Sprache deiner Volksgemeinschaft und deiner Gesinnung. Darum lerne, sprich, lies und denke deutsch!

seka na severu vzhodne fronte, dočim o Kulika že dve leti ni ne duha ne sluha.

■ **Sovjeti se boje preiskave glede grobov poljskih častnikov pri Katynu.** Iz Ankare poročajo Turški radio je ugotovil, da se v Sovjetski Uniji očitno boje preiskave glede odkritja grobov 10.000 poljskih častnikov pri Katynu. To je po turškem mnenju slabo znamenje, kajti Sovjetija bi morala — ako je nedolžna — celo zahtevati preiskavo. Nemci imajo po turškem mnenju vsakor ogromno dokazilnega materiala v svojih rokah. Krivda boljševikov za strahovito ubijanje poljskih častnikov se ne da več zatajiti. Tako se glasi mnenje uradnega komentarja turškega radia. To je tem značilnejše, ker se niti turški radio niti tisk prej nista podrobneje bavila s to zadevo, nasprotno pa sta bila zelo rezervirana.

■ **Salazar proti komunizmu.** Ob 15. obletnici svojega vstopa v portugalsko vlado, je imel ministrski predsednik dr. Salazar po radiu govor, namenjen vsemu narodu. V svojem govoru je med drugim ugotovil, da ogroža komunizem zelo resno vso zapadno kulturo in civilizacijo.

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Heber (Wb.)

Alle packen an

Auf den Bergen liegt noch Schnee, und die Pferde haben schwer zu ziehen. Nachschub und Munition braucht die kämpfende Truppe. Pioniere der kroatischen Legion helfen einem Wagen über eine Pfahöhe

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Hanisch (Wb.)

Aus diesem Haus wurde geschossen. Grenadiere haben südlich Ortschaft wiedererobert. Die Bolschewisten verteidigen sich in erbittertem Häuserkampf. Jedes Haus muß einzeln durchsucht werden. Aus diesem Haus wurde Geschossen. Der Gruppenführer hat die Handgranate, die das Nest ausräuchern soll, wurfbar.

ZANIMIVOSTI

Nekaj o čebelah

Od nekaj je življenje čebel človeka zanimajo bolj nego katerikoli druga »nižja« žival. Ne samo zaradi sladkega medu. — Čebelar je tudi občudoval smotreno razdelitev dela v panju, brezhibno funkcioniranje celote, tajnostno orientacijo, ki vodi čebele na pašo in drugo. Frisch je poskušal poiskati novo pot k rešitvi teh zapredenih problemov. V ta namen pa je bilo treba predvsem dobiti natančen vpogled v panj. Tudi tve žuželke se morajo proučevati pod steklom! Zaradi natančnega opazovanja je Frisch posamezne čebelice — numeriral in dognal z nešteti poskusi (deloma sam, deloma njegovim učencem) vsledne stvari.

Eden pglavitnih njegovih izsledkov je, da se čebele med seboj prav dobro sporazumevajo. Poleti živi delavka večinoma en do poldrug mesec. Ko je dosegla že polovico svojih dni, ne ma »govoriti« in tudi ne razume govorice svojih družic. Besedo imajo v panju one čebele, ki prinašajo hrano vanj; žele tri tedna stara čebela se loti tega najnapornejšega posla. Frisch je dognal, da se one čebele, ki niso našle prav dobre paše, vrnejo mirne v panj; one pa, ki so našle obilno hrano, po povratku v panju — plešejo in s tem plesanjem alarmirajo še druge čebele, da gredo z njimi k oni bogato obloženi mizi, ki so jo zasledile. Merodajna pa plesalka ni samo množina cvetja, oziroma nektarja v cvetju, temveč tudi kakovost tega nektarja; čim slajši je, tem bolj plešejo čebele po povratku v panj in tem večjo družbo spravijo s tem na pot, da gredo skupaj z njimi zopet na isto pašo. Tako se stopnjuje obisk vedno k onim rastlinam, kjer je hrana najobilnejša in najbolj zgoščena. Ko začne ta hrana pojemati, pojema sorazmerno tudi plesanje; plesati pa začnejo druge čebele-novinke, ki so izsledile nove, bolj z nektarjem obložene rastline. Tako se tako rekoč avtomatično regulira pri čebelah nabiranje hrane — vedno jo zabirajo čebele predvsem tam, kjer se trud obilno poplaca.

Čim boljši je nektar — t. j., čim več sladkorja v njem — tem več se ga čebela nasrka. Frisch je del svojim čebelicam ob različnih prilikah skodelice s sladkorno raztopino — 17%, 34%, 68%. Številka je skodelico, preden so čebele srkale in pa potem; tako je doznal, koliko so skupno popile. Štel je pa tudi, kolikokrat je vsaka teh njegovih numeriranih čebelic bila vsega pri »napajalšču«. Tako je lahko izračunal, koliko je popila vsaka povprečno pri enkratnem obisku (42 do 61 šotčink kubičnega cm); največ, če jim je predložil 68%, manj, če jim je dal 34%, najmanj, če so dobile samo 17%-no raztopino.

Ali vabi čebelo vonj hrane ali okus? — Oboje! Porel je osi odrezal tipalnice, na bučiki ji je moral prinesiti kapljico medu tik do ust, da ga je začela srebati. Zdrava osa pa začuti med s svojimi tipalniki še na daljavo približno 1 cm, ga začne »otipavati« (t. j. vohati) in se mu približa. Drugi osi je sicer pustil tipalnice, toda odrezal srčne in čeljusti; tudi ta osa se je odzvala na bližajoči se med že v razdalji 1 cm. Ti poskusi nam jasno kažejo, da sta pri teh živalicah vonj in okus dva ločena čuta — vonjalo je na tipalnikih, okuvalo pa na ustnih delih.

Frisch je našel med svojimi, s številkami zamemovanimi čebelami prave sladkosnedeže, ki niso nikdar marali za 4¼% ali 8¼% raztopino sladkorja, temveč so srkale le 17% in 34%, ali celo samo 34%-raztopino. Večina čebel je srkala tudi srednje-sladke raztopine; za 4¼% je malo-laters marala.

Čudno pa je, da čebelam, ki tako točno razlikujejo med bolj in manj sladko hrano, niso niti vsi sladkorji sladki. Zdi se n. pr., da je mlečni sladkor zanje brez okusa. Prav tako je zanje brez okusa saharin.

Kakor mi, razlikuje tudi čebela razen sladkega tudi slano, kislino in grenko, vendar nimajo vsi našti okusi zanjo enake vloge. Mala primes kislina, ki bi za naš okus sladkor še popolnoma pokrivala, čebele niti ne moti. Šele večja doza je odvrne od srkanja.

Življenje v panju je tako točno urejeno, da se ga od nekaj primerljivi dobro organizirani državi. Popolnoma so ločene vloge in način življenjske matice, otrov in delavk — te tri »stanovne« čebelarji od nekaj razlikujejo. Toda, kako je s raznimi opravili, ki jih izvršujejo delavke v

LICHTVERBRAUCHERN.

im Zivilbereich rät OSRAM:

1. Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird.
2. Glühlampen in jedernicht leuchtichtigen Brennstelle ausreichend locker schrauben.
3. Lampen und Leuchten beim Säubern schonend behandeln.

So schaffen Sie sich eine stille Lichtreserve für tagelichte Zeiten... und Strom wird auch dabei gespart.

tej državi? Ali zna vsaka delavka vse in se oprime dela, kakor slučaj nanese? Ali pa nemara obstoji med delavkami več raznih »poklicev«?

Pokrust so pokazali, da zna vsaka delavka vse, toda pri posameznem poklicu vztraja — le po nekaj dni; sledijo pa si poklici v stalnem vrstnem redu.

Slehera čebelica je prva dni svojega življenja samo — pometalka, ki čisti poedine prazne celice. Druga služba čebelice je, da se vseda na celico in po več ur greje ličinko v njej. Ves ta čas jo hranijo starejše delavke. Tretji poklic je donosanje hrane, t. j., peloda (cvetnega prahu) in medu v celice starejših ličink. Čez nekaj dni začne ličinke tako rekoč »dojiti« z izločkom posebne sline. Kot »dojilja« službuje čebela približno ves drugi teden svojega življenja.

Dozdej čebela še ni zapustila panja. Zdjaj pa pokrni sleza, ki je izločala hrano za ličinke in mlada delavka se posveti drugim opravkom. Cvetni prah, ki ga starejše družice prinašajo, gnet v trdne kepe; nektar prevzema od njih in ga nosi deloma v »skladišča«, deloma pa hrani z njim mlajše čebele; mrtve čebele »pokopava«, t. j., odnaša iz panja sploh zleti zdaj včas ven in polagoma spoznava okolico panja; njeni izleti so vedno daljši, ne da bi spotoma nabirala med ali pelod. Slednjič postane vratarica panja in preišče s svojimi tipalniki vsako čebelo, ki vstopi v panj. Röschl se je celo posrečila fotografija boja med vratarico in oso, ki je hotela v panj. — Ti poklici sledijo drug drugemu zelo hitro. S koncem tretjega tedna življenja mlade čebele je zaključila te domače poklice.

Zdjaj šele postane delavka nabiralka hrane in išče do konca svojih dni hrane zase in za svoj ul. Od začetka hodi še svoja pota, ker se ne umeje sporazumeti z družicami. Kasneje pa čebela druga drugo »pove«, kakor smo že omenili, da je našla mnogo medu in peloda, tako, da vedno nabirajo tam, kjer je žetev najobilnejša.

Vzorni red, ki vlada v državi čebel, nam je zdaj mnogo lažje razumljiv; podredovani nagoni uravnavajo delo čebele v raznih dobah njenega življenja. Tudi, če ličinko vzamemo iz panja in jo popolnoma ločeno od vseh čebel »vzredimo«, je prvi opravke mlade čebelice, ki se razvije iz te ličinke, da začne pometati prazne celice. A vsi nešteti poklici si sledijo sicer v stalnem vrstnem redu, ni pa stalno trajanje posameznih poklicev. Glede tega se vse prilagodi potrebi panja. Ako je n. pr. malo mladih čebelic, a mnogo zaroda, potem je podaljšana služba hranilk in dojslik in podobno. Kateri činitelji povzročajo to divno prilagoditev potrebam »države«, tega dandanes ne vemo; toda podobni poskusi, kakor zgoraj omenjeni, bodo polagoma tudi tu še marsikaj razjasnili.

 REDIN Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine
REDIN, mit garantiertem Erfolg!
ZENTRALDROGERIE EMIL THOD
88 Harburg / Braun, Herrcngasse 33

Kundmachung

Neuanlegung der Kundenlisten für Schuhbesserungen.

Eintragungstermin. Schuhbesserungswerkstätten jeder Art haben bis zum 31. V. 1943 neue Kundenlisten anzulegen. Die früheren Kundenlisten waren ungültig. Verantwortlich für die Anlegung der Kundenliste ist der Inhaber der Werkstätte.

Eintragung in die Kundenliste. Die Eintragung in die Kundenliste erfolgt gegen Vorlage der vierten Reichskleiderkarte. (Kinder bis zu 3 Jahren sind wie bisher nicht in die Kundenliste einzutragen.) Ein Verbraucher darf sich nur die Kundenliste einer Schuhbesserungswerkstätte eintragen lassen. Eine Doppelseintragung in der Kundenliste einer Schuhbesserungswerkstätte ist verboten. Personen, welche keine Reichskleiderkarte besitzen, nicht von Reglebetrieben mit Schuhbesserungen versorgt werden und auch nicht Selbstbesohler sind, erhalten auf Antrag vom zuständigen Wirtschaftsamt (Kartenstelle) Ausbesserungsscheine. Die Ausbesserungsscheine treten an die Stelle der Reichskleiderkarten und sind bei Eintragung in die Kundenliste vorzulegen. Die Eintragung in die Kundenliste ist durch Eintragung des Namens und der Firma des Werkstätteninhabers auf dem Stammabschnitt der vierten Reichskleiderkarte bzw. auf dem Ausbesserungsschein unter Beifügung der Eintrags-Nr. der Kundenliste zu bescheinigen. Die Bescheinigung der Eintragung soll unter der Nr. der vierten Reichskleiderkarte erfolgen. Von der Reichskleiderkarte ist der Abschnitt 3 bzw. von dem Ausbesserungsschein der Abschnitt »AS« in der linken oberen Ecke abzutrennen. Die abgetrennten Abschnitte, sowohl der Kleiderkarte als auch der Ausbesserungsscheine sind vom Inhaber der Ausbesserungswerkstätte mit der gleichen Nr., unter der die Eintragung des betreffenden Kunden in der Kundenliste erfolgte, zu versehen und sorgfältigst aufzubewahren.

Verbraucher, welche die Eintragung in der Kundenliste beantragen, aber wegen der festgesetzten Kundenzahl nicht eingetragen werden können, werden auf Antrag von dem für den Wohnsitz der Verbraucher zuständigen Wirtschaftsamt (Kartenstelle) oder von dieser beauftragten Stelle im Einvernehmen mit dem zuständigen Innungsoberrmeister, einem Schuhbesserungsbetrieb zugewiesen. Dieser ist zur Eintragung in die Kundenliste verpflichtet.

Austragung aus der Kundenliste. Schuhbesserungswerkstätten haben Kunden, welche die Austragung aus der Kundenliste beantragen, in der Kundenliste zu löschen und auf der Reichskleiderkarte bzw. Ausbesserungsschein, Name oder Firma unter Beifügung des Wortes »gestrichen« mit Name und Datum der Löschung durchzustreichen. Bei der Austragung ist dem Kunden der Abschnitt 3 der Reichskleiderkarte bzw. der Abschnitt »AS« zurückzugeben.

Bezugscheine für Selbstbesohler Bezugscheine zum Bezug von Besohlungsmaterial (Austauschstoffe oder Leder) werden an Selbstbesohler auf Antrag vom zuständigen Wirtschaftsamt (Kartenstelle) ausgegeben. Die Bezugscheine für Selbstbesohler verlieren 3 Monate nach Ausstellung ihre Gültigkeit.

Ausländische Arbeiter in Lagergemeinschaften. Die in Lagergemeinschaften lebenden ausländischen Arbeiter, deren Schuhbesserung in lagereigenen Werkstätten ausgeführt wird, sind nicht in die Kundenliste einzutragen. Für diese wird die Kundenliste durch das Lager-Personalverzeichnis ersetzt, das auch die Grundlage für die Materialzuteilung bildet.

Ausführung von Ausbesserungsarbeiten. Schuhbesserungswerkstätten dürfen Ausbesserungsaufträge grundsätzlich nur in der Reihenfolge erledigen, in welcher sie erteilt werden.

Ausbesserung an Gummifüßschuhen und Gummistiefeln. Solche Arbeiten können auch bei einer Werkstätte ausgeführt werden, in deren Kundenliste der Verbraucher nicht eingetragen ist. Werkstätten, die ausschließlich solches Schuhwerk ausbessern, brauchen dafür keine Kundenliste anzulegen.

Graz, den 21. April 1943

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteierm. (Kriegswirtschaftsstelle)

Im Auftrage: Gez. Dr. Neumann

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

HELI FINKENZRLER
HANS MOSER
FITA BENKHOFF
PAUL HORBIGER
THEO LINGEN

In dem Lustspiel tollster Verwicklungen:

OPERNBALL

Für Jugendliche nicht zugelassen!

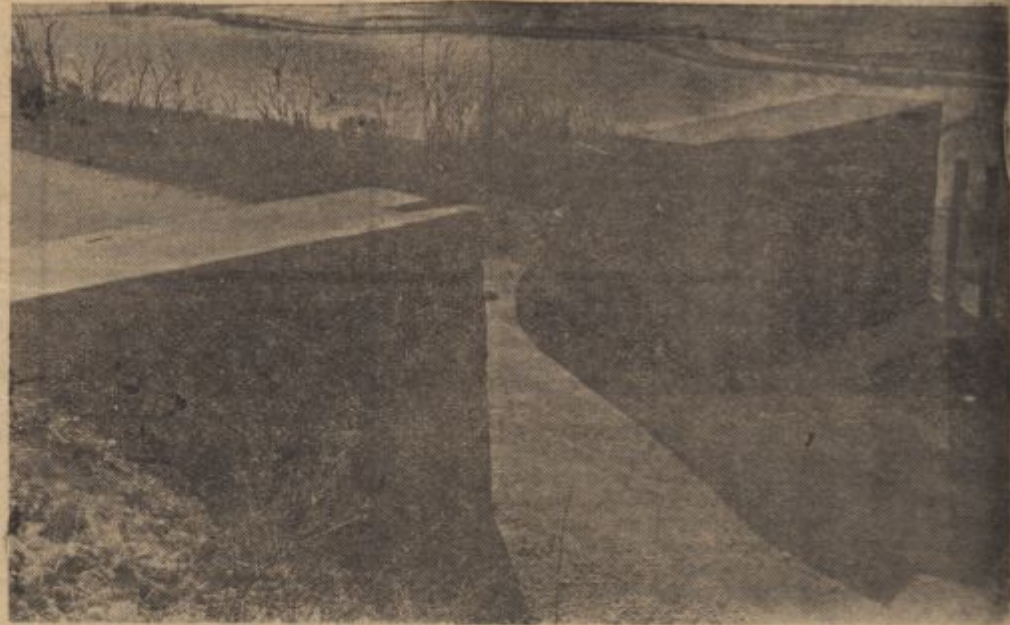
Kulturfilm-Sondervorstellungen:

Sonntag Vormittag um 10 Uhr;
Montag, Dienstag und Mittwoch
um 13.45 Uhr: 316

INDIANER

Packende und unvergeßliche Szenen vom Leben und Treiben der Ureinwohner Amerikas.

Für Jugendliche zugelassen!

Panzermauern an der Küste des Atlantiks
Sie blockieren kilometerlang die Küstenstraßen

OT-Kriegsbericht Dr. Sattelmayer-Atl. (Wk.)

Landwirte, Bauern!

Versichert Eure Ernte gegen Hagel-schäden. Hagelversicherungen für alle Feldfrüchte, Obst u. Wein übernimmt die **Wechselseitige Versicherungsanstalt SÜDMARK** 305

Direktion für die Untersteiermark,
Marburg (Drau), Nagystrasse 17

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf, das fettgedruckte Wort 30 Rpf, für Geld-, Realitätenverkehr Briefwechsel und Heirat 13 Rpf, das fettgedruckte Wort 40 Rpf, für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf, das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf, bei Zusendung durch Post oder Böten 70 Rpf. Auskunftsgeld für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigenannahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Fleischerlehrling wird aufgenommen. Marburg/Drau, Herrngasse 40. 314-4

Heirat

Größerer Gewerbetreibender, sehr einsam, ohne Anhang, sucht nette, ordnungsliebende Privatbeamtin mit Herzensbildung, über 45 Jahre, als Ehekameradin. Zuschriften an die Verwaltung unter »Steirer 45« 313-1

Funde-Verluste

2 Kleiderkarten auf den Galun in Lakdorf verloren. Der ehrliche Finder wird ersucht die Karten in Dobrovzen Nr. 100 abzugeben. 315-11

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Dr., Melingerstraße 3, CIII, Marktplatz 11. Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jedes Freitag, in CIII jeden Samstag, ganztägig statt. 762-14

Zu kaufen gesucht

Abfälle, Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Stellengesuche

Vor Einstellung von Arbeitskräften muss die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Suche Stelle als Wirtschafterin bei alleinstehendem Herrn oder in einer Gendarmereipostenküche; bin sparsam, koche gut. Anträge unter »Hausfrau« a. d. Verw. 317-5

Offene Stellen

Kräftiger Bäckerlehrling wird sofort aufgenommen. Dampfbäckerei Martin Auer, Adolf-Hitler-Platz 9, Marburg/Dr. 295-6

Brave, nette Kellnerin wird sofort aufgenommen. Vollgruber, Marburg/Drau, Hindenburgstr. 17. 307-6

Mädchen das im Haushalt mithilft wird sofort aufgenommen. Sulzer, Kaserngasse 7, Marburg. 308-6

Zwei fleißige Weingartenarbeiter oder Arbeiterinnen bekommen Zimmer am Stadtpark, Girstmayerstraße 2, Marburg/Drau. 309-6

Schuhmacher-Lehrling wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Haus Proseniak Johann, Rast Nr. 129. 310-6

Wagnerlehrling wird aufgenommen. Kost u. Wohnung im Haus. Alois Löschnig, Hindenburgstr. 15, Marburg/Drau. 304-6

TeilhaberIn für Sommer-Saisons-Gewerbe. Mittätigkeit erwünscht. Nähere Auskunft bei Krefz, Marburg/Drau, Hauffgasse 5. 303-6

Kaule Bienenschwärme

jede Anzahl. 311
Alois Hlupitsch, Stadtberg 98
Post Pettau

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrngasse 5. 237-14

Hausgehilfin wird zu guter Familie in Marburg gesucht. Ausreichende u. gute Verpflegung. Familienanschluß, Angebote an Sametz, Marburg/Drau, Tappeinerplatz 7/II. 312-6

M. Liebisch, Marburg/Drau, Edmund-Schmid-Gasse 9, Erzeugung von Gummi- und Metallstempel, Brennstempel u. alle in dieses Fach einschlägige Arbeiten, auch prompte Lieferung von Emailtafeln. 280-14

Das wichtigste beim „Garantol“ ist die Menge sowie zu jeder Zeit dazugelegt oder entnommen werden! Darum: Wenn erhöhte Zuteilungen erfolgen, immer einige Eier in **Garantol** legen, später freuen Sie sich über Ihren kleinen Vorrat! Garantol konserviert Eier über 1 Jahr!

Bei kleinen Verletzungen **Kansaplast elastisch** Schnellverband

RAIFFEISENKASSE MARBURG/DRAU

HERRENGASSE

FERNRUF: 24-53

SCHULGASSE

im Gebäude der früheren Untersteirischen Volksdarlehenskasse

131

Verzinst die Spareinlagen und Einlagen in laufender Rechnung nach gesetzlicher Kündigung und laut Vereinbarung. Gewährt Darlehen: kurz-, mittel- und langfristig auf Bürgschaft und Intabulation, sowie Kredite in laufender Rechnung